

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,

2. (1322.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,2677 ▼
1 amerikai dollár	3,1870 ▼
100 magyar forint	1,5420 ▲

Aktuális

2

**Brüsszeli intő
Teodor Baconschinak**

Nem tartozik Románia hatáskörébe az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus felmondása – reagált tegnap Brüsszelben Mark Grey EB-szóvivő Teodor Baconschin külügyminiszter nyilatkozatára.

Aktuális

3

Cirkusz a PRM-székházban

Leöntötte vízzel, és nyomdafestéket nem tűrő szavakkal szidalmazta Corneliu Vadim Tudor EP-képviselő, a Nagy-Románia Párt elnöke azt a bírósági végrehajtót, aki megpróbálta kilakoltatni az alakulatot abból az ingatlanból, amelyet visszaszolgáltatnak egykori tulajdonosainak.

Média

9

Web-bűnözők országa

Az FBI összesítése alapján Románia az előkelő tizedik helyen szerepel az internetes hackertámadások toplistáján. Tavaly január és november között negyedszáz leartóztatást és ezernél több bünvádi eljárást rendeltek el a román hatóságok – az okozott kár több millió euró.

Vezércikk

3

A harmadik az igazi?

Annyi bizonyos, hogy az ország az új oktatási törvénnyel megnyitotta a kaput az európai oktatáshoz való felzárkózásához. És fölösleges lenne tagadni: az RMDSZ kemény kiállása, nem csupán a romániai magyarságra, hanem az egész ország érdekeire figyelő politikája meghozta a gyümölcsét.

Székedi Ferenc

Tanügyi törvény – minden jó, ha a vége jó

Könnyebbé válik a román nyelv megtanulása. A tanügyi törvény kisebbségeknek kedvező előírásai már az új tanévtől alkalmazhatóak Fotó: Tofán Levente

Meglepően kategorikus, 7-2 arányban hozott döntéssel utasította el tegnap az Alkotmánybíróság a tavaly decemberben kormányzati felelősséggel elfogadott tanügyi törvény ellen benyújtott ellenzéki beadványokat, így a délutáni órákban Traian Băsescu államfő már ki is hirdette a kisebbségek számára számos előrelépést jelentő jogszabályt. „A törvény nacionalista támadóit emlékeztetném a Nagy-Románia megalakulásának alapjául szolgáló Gyulafehérvári kiáltványra, amely többek között előírja, hogy biztosítani kell a kisebbségek számára az anyanyelvű oktatás lehetőségét” – fogalmazott az államfő. **3. és 4. oldal**

Médiatörvény: új év, új bírálatok

ÜMSZ

Az új évben sem csillapodtak a magyar médiatörvényt érintő európai uniós bírálatok és kritikus sajtókommentárok. A jogszabály miatt a német kormány már is ellenzi, hogy Magyarország EU-elnökként a keleti partnerországokkal médiaügyekről tárgyaljon. A dpa német hírügynökség által idézett német külügyi államminiszter, Werner Hoyer szerint Magyarország jobban tenné, ha a tárgyalásokat ezekről a kérdésekről, például Fehéroroszországgal vagy Ukrajnával, átengedné az Európai Bizottságnak. Hoyer szerint Budapest a médiát szigorú állami ellenőrzésnek veti alá.

Folytatása a 2. oldalon

Adóroham, nyugdíjasokkal

Jelentős engedményben reménykedve sokan fizetik ki a helyi illetékeket és adókat az év első napjaiban, több városban is valóságos ostrom alá kerültek az illetékes hivatalok. A legszorgalmasabbak – mint mindig – most is a nyugdíjasok. **7. oldal**

Kolozsváron több tucat nyugdíjas várt türelmesen a sorára Fotó: Sipos M. Zoltán

Zsákutcába fordult fuvarozás

ÜMSZ

Elkeseredett helyzetbe jutottak a hazai fuvarozók, miután az üzemanyagárak tavalyi, több mint harmincszázalékos emelkedése idén sem áll meg, ráadásul többletkiadásokra is fel kell készülniük az adók és illetékek növelése miatt. Az ágazat szereplői szerint az új intézkedések rontják a versenyképességet, nagyon megnehezítik a cégek helyzetét. A drágulások következtében a fuvardíjakat is feljebb kellene vinni – ennek viszont a konkurencia szab határt. A helyzet haszonélvezői pedig a külföldi, elsősorban magyarországi szállítványozók lehetnek. **6. oldal**

Röviden

Palesztin pszichiáter kapta az Olof Palme-díjat

Ejjád esz-Szarrádsz palesztin pszichiáter és békeharcos kapta idén az Olof Palme-díjat az izraeliek és a palesztinok közötti „megegyezésért, békéért és a józan ész érvényesüléséért folytatott fáradhatatlan harcaért” – jelentette be tegnap a díj svéd zsűrije. A 66 éves Szarrádsz Alexandriában és Londonban tanult, majd 1977-ben ő lett Gáza első pszichiátora. Itt alapította meg 1990-ben a Program Gáza Szellemi Egészségéért (GCMHP) elnevezésű civil szervezetet, amelynek az a célja, hogy kezelje a gyerekek, nők és az erőszak áldozatainak mentális problémáit. Az Olof Palme-díjat január 28-án adják át a díjazottnak a svéd parlamentben.

Washington reméli, hogy hamarosan felújíthatók a tárgyalások Phenjannal

Az Egyesült Államok észak-koreai ügyekkel foglalkozó különmegbízottja dél-koreai látogatásra érkezvén azt mondta tegnap, reméli, hogy hamarosan felújíthatók a tárgyalások Észak-Koreával atomprogramjáról, és hogy ezek komolyak lesznek. Stephen Bosworth szerdán találkozik a dél-koreai külügyminiszterrel, a két Korea egyesítésének ügyével foglalkozó miniszterrel és az ország nukleáris főtárgyalójával, majd Pekingbe utazik, utána pedig Tokióban egyeztet a japán kormány illetékeseivel. Phenjan közölte nemrég, hogy visszatérne az atomprogramjáról folytatott hatoldalú tárgyalásokhoz, amelyekről korábban kivonult.

Az ausztrál kormány fellebbezett Zentai Károly ügyében

Az ausztrál belügyminiszter fellebbezést nyújtott be a náci háborús bűnnel vádolt Zentai Károly (*képünkön középen*) kiadatását tiltó bírósági döntés ellen, jelentette a *The Australian* című ausztrál lap. Egy

ausztrál szövetségi bíróság a nyáron döntött úgy, hogy a 89 éves férfit nem lehet kiadni Magyarországnak. Brendan O'Connor ausztrál belügyminiszter a bíróságnak benyújtott iratokban bírói hibára hivatkozik. A fellebbezést azután nyújtották be, hogy a minisztérium jogi tanácsot kért. Zentai Károly ellen 2005-ben adott ki le tartóztatási parancsot egy magyar bíróság, és ezután kiadatását kérték Ausztráliától. A férfi 2009-ben két hónapot töltött börtönben, majd decemberben 75 ezer ausztrál dolláros óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

Meggyilkolták a pandzsábi kormányzót

Meggyilkolták tegnap Iszlámábádban Szalman Taszirt, Pandzsáb pakisztáni tartomány kormányzóját, a kormányzó Pakisztáni Néppárt egyik vezető politikusát. Taszirt saját testőre lötte agyon, amikor megérkezett egy gazdag pakisztániak és külföldiek körében népszerű bevásárlóközpontba. A merénylet elfogták. Juszuf Raza Gilani pakisztáni kormányfő elítélte a merényletet. Szalman Taszirt Aszif Ali Zardari államfő közeli munkatársaként tartották számon. Több országos jelentőségű kérdésben is hallatta a hangját, a közelmúltban például elítélte az istenkáromlást büntető, sok vitát kiváltó pakisztáni törvényt.

Intő Baconschinak

Hírösszefoglaló

Az Európai Bizottság reményei szerint Horvátország esetében nem lesz szükség arra, hogy az Európai Unió az igazságszolgáltatás reformja és a korrupció elleni harc terén tett előrelépéseket ellenőrző mechanizmust hozzon létre, mint tette azt Románia és Bulgária esetében – jelentette ki a testület egyik szóvivője tegnap Brüsszelben. Mark Grey Teodor Baconschi román külügyminiszter egy nappal korábbi nyilatkozatára reagált. A bukaresti diplomácia vezetője az *Adevărul* című napilapnak adott interjújában arra figyelmeztette az Európai Uniót, hogy Románia kész akár egyoldalúan „felrúgni” ezt a mechanizmust, vagyis a jövőben nem engedi az igazságügy terén végrehajtott reformok uniós ellenőrzését, ha kettős mércét alkalmaznak vele szemben a schengeni csatlakozást illetően. Baconschi azt is ki-látásba helyezte, hogy Románia feltételeket szabhat Horvátország EU-csatlakozása elé, ha Brüsszel az ellenőrzési mechanizmus mellőzésével bölintana rá a balkáni ország integrációjára.

Az Európai Bizottság szóvivője tegnap leszögezte: a vonatkozó szabályozás szerint a bizottság jogosult dönteni arról, mikor lehet hatályon kívül helyezni a mechanizmust. Mark Grey azt hangoztatta, hogy a bővítési folyamat során minden egyes felöltet önnön érdemei alapján ítélnék meg, így a Bukarest és Szófia esetében alkalmazott rendszer sem kezelhető példaértékűként. Mark Grey azt is értésre adta, hogy a testület reményei szerint a horvát csatlakozási tárgyalások gördülékenyen haladnak tovább, és mielőbb befejeződnek.

Fenyegetések? Teodor Baconschi román külügyminiszter

Fotó: Tofán Levente

Baconschi nyilatkozata vitát váltott ki Romániában is. Vasile Pușcaș szociáldemokrata politikus és volt uniós főtárgyaló szerint a mechanizmus egyoldalú felrúgása alapvetően érintheti több olyan projekt sorsát, amelyet európai uniós pénzekből finanszíroznak. „A mechanizmus felrúgásának emlegetése ráadásul arra utalhat, hogy a kormány rejtgetni próbálja a romániai korrupciót” – mondta az *Adevărul*-nak Pușcaș.

Teodor Baconschit a kormánykoalícióban részt vevő Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) tiszteletbeli elnöke is támogatta. Cristian Diaconescu –

aki korábban szintén külügyminiszter volt – „fenyegető” gesztusnak nevezte a román diplomácia vezetőjének nyilatkozatát. „Nem tartom elegánsnak és nem vezet semmilyen eredményre az az elgondolás, hogy Horvátország esetében is alkalmazzuk azt a mechanizmust, amely minket is sújt” – mondta Diaconescu.

Theodor Stolojan európai parlamenti képviselő Baconschi védelmére kelt. A demokrata-liberális politikus szerint a román külügyminiszter csupán nyomást akart gyakorolni Brüsszelre, és ez az Európai Unióban elfogadott és megszokott eljárás. ◀

Új kormány Moldovában

ÚMSZ

Legkésőbb január 14-én megalkul az új kormány Moldova Köztársaságban – közölte Vlad Filat, az ország ügyvezető miniszterelnöke. Kijelentését arra alapozta, hogy a múlt év végén koalíciót alakított, s így a 101 tagú törvényhozásban összesen 59 mandátummal rendelkezik a három Nyugat-barát párt. A november 28-án megtartott moldovai parlamenti választások hivatalos – az alkotmánybíróság kérésére a voksok újraszámolását követően kihirdetett – eredménye szerint a kommunisták 42 helyet kaptak a törvényhozásban, míg az európai irányvonalat követő Liberális Párt, illetve a Moldovai Liberális Demokrata Párt összesen 44 helyet szerzett, így a 15 mandátumot bezebeelő Demokrata Párton múlt a Nyugat-barát politikusok sorsa. „Hosszú napok és órák után végre aláírtuk azt az egyezményt, amellyel létrejött a Szövetség az Európai Integrációért” – mondta el újságírók előtt Vladimir Filat, a liberális demokraták vezetője. Ez azonban csak félsiker, mivel a koalíció birtokában lévő 59 mandátum kettővel kevesebb annál, mint amennyi az államfő megválasztásához szükséges. Ebben az esetben az elnöki feladatokat a házelnök látja el. A tisztségre a koalíciós megállapodás aláírása után néhány órával a Demokrata Párt élén álló Marian Luput választották meg, cserében azért, hogy támogatta az Európa-párti szövetség létrejöttét. Bár a 4,3 millió lakosú Moldova az egyik legkisebb és legszegényebb európai ország, a választások kimenetelét a szomszédos Románia, Oroszország, és az Európai Unió is árgus szemekkel figyelte. ◀

Magyar médiatörvény: új év, új uniós bírálatok

Folytatás az 1. oldalról

Az államminiszter egy nappal azután nyilatkozta ezt, hogy Olivier Bailly, az Európai Bizottság egyik szóvivője megerősítette: Neelie Kroes, a médiaügyekért is felelős EU-biztos karácsony előtti levelet intézett a budapesti kormányhoz, amelyben több aggodalmat fogalmazott meg a törvénnyel kapcsolatban. Ezen aggodalmak egyike a jogszabály által megteremtett médiahatóság függetlenségével kapcsolatos, tekintettel a testület összetételére.

Olivier Bailly tegnap, az „uniós kormány” sajtótájékoztatóján közölte: a magyar médiatörvény részletes jogi vizsgálata – a teljes szöveg pontos fordítása híján – még el sem kezdődött, és az elemzés elvégzésére nincs semmilyen határidő, az akár évekig is tarthat. Hozzátette, hogy a Budapest elleni hivatalos eljárás indításáról vagy elvetéséről csak azt követően születet döntés. Olivier Bailly másfelől elmondta: nincs szinkronban az európai uniós szabályok megsértésének gyanúja miatt indított eljárások menetrendje a soros elnökségek rendjével. Ha a bizottság arra a következtetésre jut,

hogy eljárást kell indítani egy ügyben, nem kell tekintettel lennie arra, hogy ki tölti be éppen a soros elnökséget.

Győri Enikő európai ügyekért felelős államtitkár szerint a médiatörvényről és a körülötte kialakult helyzetről is biztosan szó lesz a magyar kormány és az Európai Bizottság pénteki budapesti ülésén. Az államtitkár azt mondta: nagyon nem szerencsés, hogy mindenki előbb kezdte el kommentálni a témakört, mint hogy elolvasta volna, mi ez a szabály. Arra kért mindenkit, olvassa el a törvényt, és jelezze, mely pontokkal vannak problémák, a kormány kész a konzultációra.

Egyébként Peter Frey, a német állami televízió, a ZDF főszerkesztője televíziós jegyzetben bírálta tegnap Orbán Viktor kormányfőt és a magyar médiatörvényt. Szerinte rosszul kezdődik az év Európának: nemcsak az euró, de a szabadság is veszélyben van. Mostantól az EU soros elnöke egy olyan ember, aki az ellenőrzése alá vonta a médiát. Ez nemcsak a 10 millió magyart, de minden európaít érint, és blamája az Európai Unió másik 26 tagállamának állam- és kormányfőit is – jelentette ki. ◀

Markó Béla nem kér magyar állampolgárságot

ÚMSZ

Románia miniszterelnök-helyetteseként egyelőre nem tartja szükségesnek a magyar állampolgárság igénylését Markó Béla. Az RMDSZ elnöke tegnap nemmel válaszolt arra az újságírói kérdésre, hogy benyújtja-e a magyar állampolgárság megszerzéséhez szükséges iratokat Magyarország romániai külképviseleteinek egyikén. „En magyar vagyok, román állampolgár, Románia kormányfőhelyettese, így egyelőre nem óhajtok más státust is elnyerni” – fogalmazott a politikus. Az RMDSZ elnöke azonban hozzátette, semmilyen problémát nem lát abban, hogy valaki magyar állampolgár szeretne lenni. Arra, hogy Maros, valamint Hargita és Kovászna megyék önkormányzatainak RMDSZ-es elnökei Magyarország csikszeredai főkonzulátusán elsőként kérték a magyar állampolgárságot, úgy válaszolt: „ők nem miniszterek vagy kormányfő-helyettesek.” „En ugyan egyelőre nem óhajtom igényelni, azonban semmilyen gondot nem látok abban, ha az RMDSZ tisztségviselői ezt megteszik” – mondta. Markó azokra a román bírálatokra rea-

gált, amelyek a három megye önkormányzatainak vezetőit érték amiatt, hogy hétfőn elsőként igényelték a magyar állampolgárságot. Mircea Dușa, a Szociáldemokrata Párt (PSD) Hargita megyei szervezetének elnöke, a PSD képviselőházi frakcióvezetője erkölcsstelennek nevezte Lokodi Emőke, Borboly Csaba és Tamás Sándor megyei tanácselnökök gesztusát. Az ellenzéki politikus elismerte, hogy jogilag a három előjárót nem lehet megakadályozni abban, hogy igényeljék a magyar állampolgárságot. „Am erkölcsstelen és helytelen az a gesztusuk, hogy a magyarok közül elsőként nyújtották be a kettős állampolgárságra vonatkozó kérelmeket, Azért tartom ezt erkölcsstelennek, mert ők a román állam képviselői, és választott közigazgatási vezetőkként alkotmányos és törvényes kötelezettségeik vannak” – vélekedett Dușa.

Mint ismert, a három megye vezetője azt nyilatkozta: azért igyekeztek már az év első munkanapján benyújtani az állampolgárság igénylésének dokumentumait, hogy példát mutassanak az erdélyi magyaroknak, arra biztassák őket, cselekedjenek hasonlóan. ◀

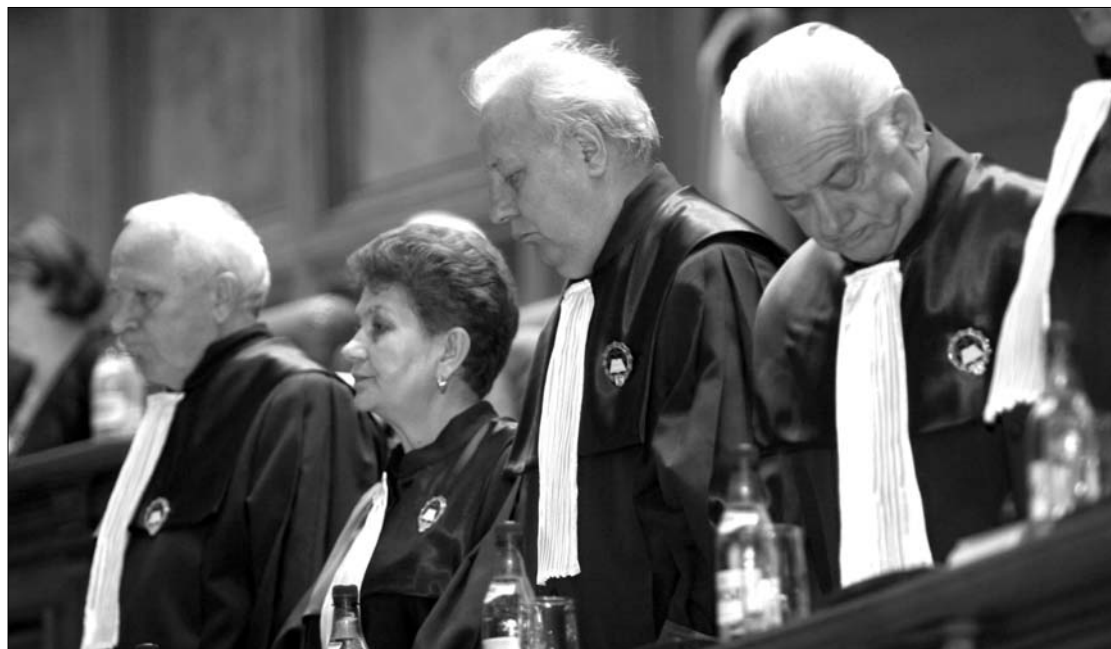
Minden jó, ha a vége jó

ÚMSZ

► „A döntés nemcsak néhány hónapos politikai küzdelemnek vet véget, hanem az anyanyelvi oktatásért az utóbbi két évtizedben folytatott küzdelem fontos mérföldköve is. Legalább olyan jelentős lépés, mint amilyeneket 1990-ben, az anyanyelvi oktatás megteremtésekor tettünk” – értékelte az *Új Magyar Szónak* Markó Béla RMDSZ-elnök az Alkotmánybíróság döntését. A taláros testület tegnap 7-2 arányban elutasította az ellenzéknek a tanügyi törvénnyel szemben megfogalmazott alkotmányossági kifogásait. Markó szerint a jogszabály kiiktat minden olyan hátrányos megkülönböztetést, amely az anyanyelvi oktatásban a kisebbségeket illette. „A törvény egyébként nemcsak a magyar oktatással kapcsolatos kérdésekben, hanem a hazai oktatás általános reformját illetően is hatalmas előrelépést jelent” – tette hozzá lapunknak adott nyilatkozatában a miniszterelnök-helyettes, aki szerint a jogszabály egyik nagy erénye, hogy a helyi közösségek dönthetnek az őket érintő tanügyi kérdésekben. Ami a jogszabály életbelépését illeti, Markó kifejtette: „bár sokat vesztettünk amiatt, hogy az eredeti szándékkal ellentétben nem sikerült már tavaly szeptemberben elfogadtatni a törvényt, a következő tanévkezdéig életbe kell lépnie minden olyan rendelkezést, ami ehhez szükséges”. Az RMDSZ elnöke tisztességtelennek tartotta az ellenzék viszonyulását a tanügyi törvényhez, és úgy vélte, érthetetlen a két ellenzéki párt viselkedése: miközben közelíteni próbálnak az RMDSZ-hez, ellenségesen fogadják a kisebbségek anyanyelvi oktatását szavatoló jogszabályt.

Ősztől már alkalmazható

Király András oktatási államtitkártól megtudtuk: az új törvény

Korábbi döntéseivel ellentétben a talárosok nagy szavazattöbbséggel bólintottak rá a tanügyi törvényre. Fotó: ÚMSZ/archív

előírásainak 75-80 százaléka már az új tanévtől alkalmazható. Közülük az a cikkely is, amelynek értelmében a román nyelv oktatása kisebbségi diákok számára az országostól eltérő tanterv szerint történik, illetve az a paragrafus is, amely lehetővé teszi, hogy a kisebbségi diákok anyanyelvükön tanulhassák Románia történelmét és földrajzát. Ehhez azonban a minisztériumnak számos rendeletet kell meghoznia a törvény alkalmazásáról – közölte Király.

Az államtitkár tájékoztatása szerint a tárcánál már dolgoznak az illetékesek a kisebbségek számára készülő román nyelv és irodalom tanterven, és a tankönyvek is meglesznek az őszi tanévkezdésre. Megtudtuk: a törvényt csak az oktatási ciklus kezdő éveire alkalmazzák, azaz a következő iskolai évben az elsős, az ötödikes és kilencedikes diákok tanulnak majd más tantervből. Románia történelmének és földrajzában anyanyelven történő oktatása terén könnyebb a helyzet. „Itt már nem hajt a tatár, ráadásul a tanterv sem módosul, csupán a tan-

könyveket kell lefordítani. A tanárok saját hatáskörben lefordított tankönyvek nélkül is oktathatják majd a diákok anyanyelvén ezt a két tantárgyat” – magyarázta az ÚMSZ-nek Király András.

Geoană ismét megtámadná

A taláros döntés ismertetése után Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata elnöke „rendkívül komoly felhívással” fordult Traian Băsescu államfőhöz, hogy ne hirdesse ki a tanügyi törvényt, ellenkező esetben fenntartja magának azt a jogot, hogy ismét megtámadja az Alkotmánybíróságon a jogszabályt. „Mindenki számára egyértelmű, hogy ezzel a köztes megoldással próbáltak kibújni abból a lehetetlen helyzetből, amit az okozott, hogy politikai nyomásra az alaptörvénnyel összhangban levőnek kellett nyilvánítaniuk egy olyan törvényt, amelyet 2009-ben és 2010-ben két alkalommal alkotmányellenesnek vélték” – fogalmazott Geoană. Hozzátette: a taláros testület indoklása után dönti el, hogy mi-

lyen alapon támadja meg ismét a tanügyi törvényt. Az ellenzék által támogatott, a szenátus oktatásügyi szakszervezetébe visszaküldött tanügyi törvénnyel kapcsolatban Geoană elmondta: ha a plénum megszavazza azt a verziót, akkor azt fogják alkalmazni.

Băsescu „bölcssége”

Az esti órákban Traian Băsescu államfő rendkívüli sajtónyilatkozatban ismertette a törvény új rendelkezéseit, külön kitérve a jogszabály kisebbségbarát cikkelyeire. „A nemzeti kisebbségek nyelvén folyó oktatás ellenzőit emlékeztetném az 1918. december elsején elfogadott Gyulafehérvári kiáltványra, amelynek egyik cikkelye megállapítja, hogy minden nemzetnek biztosítani kell azt a jogot, hogy saját nyelvén bíraskodjon, igazgassa magát és tanuljon. Nem látom okát annak, hogy most, az Európai Unió tagállamként miért lenne kevésbé bölcsnek lennünk, mint elődeink voltak” – fogalmazott Băsescu. ◀

Tulipános MPP Avasújvárosban

Sike Lajos

► A tulipán jelével, közös listán indul Avasújvárosban az RMDSZ és az MPP a január 23-i rendkívüli önkormányzati választáson. Az összefogás a „testvéries osztozkodás” jegyében született, ugyanis mindkét alakulat négy-négy jelöltet nevesíthetett a lista első nyolc, várhatóan befutó helyére. Abban is megegyeztek, hogy az újonnan felálló tanács által 2012 tavaszáig megválasztandó ügyvivő polgármesternek a helyi RMDSZ elnökét ajánlják. Ludróczki Sándor az ÚMSZ-nek elmondta, hogy a község magyarsága nagy megkönnyebbüléssel vette a megbékélést, mert három éve drága árat fizettek a széthúzásért, a külön listás szembeállásért, példátlan módon még alpolgármestert sem tudtak állítani. Avasújváros község lakosságának – a községremeteikkel együtt – 65 százaléka magyar, így nagy esély van arra, hogy január végétől, hosszú idő után ismét magyar polgármesterük legyen. ◀

Cirkusz a PRM-székházban

ÚMSZ

► Leöntötte egy pohár vízzel és nyomdafestéket nem tűró szavakkal szidalmazta Corneliu Vadim Tudor EP-képviselő, a Nagy-Románia Párt (PRM) elnöke azt a bírósági végrehajtót, aki rendőri támogatással megpróbálta kilakoltatni a szélsőjobb oldali ala-

kulatot abból a fővárosi ingatlanból, amelyet a bíróság visszaszolgáltatót egykori tulajdonosainak. Vadim Tudor nem elégedett meg a bírósági végrehajtó bántalmazásával, a folyosói lökdösődésben egy öt visszafogni szándékozó rendőr fejéről lekapta a sapkát és azzal vádolta a rendfenntartókat, hogy politikai megrendelésre dol-

goznak. Vadim azért támadt a rendőrökre, mert azok nem akarták beengedni az épület elé a fivérét, Marcu Tudor tábornokot, aki saját bevallása szerint csupán néhány dokumentumért akart bemenni. Marcu Tudor a szóváltás során rosszul lett, ezért mentőt kellett hozni. A kezdeti incidens után a szembenálló felek között állóháború alakult ki. A PRM-sek felvonultak az épület emeletére, ahonnan Vadim Tudor több alkalommal is szónoklatot intézett az épület előtt összegyűlt szimpatizánsainak és a sajtón keresztül arra kérte őket, hogy jöjjenek a fővárosba megvédeni a párt székházát. Mindeközben a bántalmazott Paula Daniela Șomăldoc bírósági végrehajtó lecsereeltette a zárat, és elkezdte leltárba venni az épületben levő ingóságokat. Az Émile Zola utcai ingatlan a Nicolae Caranfil-utód már tavaly novemberben is megpróbálta birtokba venni, de a szélsőséges politikus akkor is botrányt rendezett, így az épület átvételét későbbi időpontra halasztották. ◀

Corneliu Vadim Tudor egy rendőr sapkáját is lekapta. Fotó: Mediafax

A harmadik az igazi?

Hét szavazattal kettő ellenében döntött az Alkotmánybíróság: a tanügyi törvény nem alkotmányellenes, az ellenzék beadványai nem állják meg a helyüket. A romániai oktatás

reformját ígérő törvény az utóbbi három hónapban háromszor került a taláros testület elé, és ez is jelzi: az igazságügyi reformokra vonatkozó törvényekkel együtt az oktatás európai szintű átszervezése a romániai törvényhozás nehéz szülei közé tartozik. A tanköteles romániai magyar fiatalok számára természetesen nagy könnyebbséget jelent, hogy a történelem más fejezeteihez hasonlóan Románia történelmét és földrajzát is anyanyelvükön tanulhatják, mint ahogyan az is igen lényeges, hogy végre-valahára a jelenkori román nyelv, a románul beszélés megtanulásának is lehetnek korszerű nyelvkönyvei.

Az új tanügyi törvény azonban a romániai magyarság szempontjából sem szűkíthető le csupán erre a néhány cikkelyre, hiszen rendkívül fontosak mindazok az előírások, amelyek lehetővé teszik a nagyfokú központosítás lebontását, egész sor oktatási hatáskör-területi vagy iskolai szintre történő átengedését, vagy olyan tantervmódosításokat, amelyek közelebb viszik a romániai oktatást nem csupán a hazai, hanem általában a rendkívül mozgékony európai munkaerőpiac igényeihez. Érdemes arra is visszaemlékezni: a hazai oktatás sürgős megreformálásának szükségessége két esztendővel ezelőtt egy olyan egyezmény tárgyját képezte, amelyhez nem csupán valamennyi romániai parlamenti párt, hanem az ágazati szakszervezetek is csatlakoztak.

A törvény megjelenése után alighanem erre a szokatlan egyetértésre többször is kell majd figyelmeztetni a romániai politikai és társadalmi élet legtöbb szereplőjét, hiszen ez a minimálisan végre-valahára lehetővé tenné, hogy a tanügyi törvény ne legyen a kormányváltások függvénye, hanem a politikától mentes szakmaiság uralkodjon. Azaz, lehessen végre olyan tanterveket és olyan tankönyveket, olyan oktatásszerkezetet és vizsgáztatási menetrendet, a pedagógusok számára pedig olyan módszertani elveket és munkaköri leírásokat kidolgozni, amelyek négy esztendőnél hosszabb távra is biztonságot jelentenek, legyen szó állami, egyházi vagy magánoktatásról, annak szerkezeti és költségvetési hátteréről.

Persze, Románia egyre inkább kivérző nacionalista csoportjai nem szalasztják el majd az alkalmat, hogy megbökdössék az új jogszabály ügymondó kisebbségbarát cikkelyeit, de annyi bizonyos, hogy az ország az új oktatási törvénnyel megnyitotta a kaput az európai oktatáshoz való felzárkózásához. És fölösleges lenne tagadni: az RMDSZ kemény kiállása, nem csupán a romániai magyarságra, hanem az egész ország érdekeire figyelő politikája is meghozta a gyümölcsét. Szabad társadalmakban nagyokat bárhol lehet mondani, de politikai szinten, hosszabb távon, csak alkalomhoz megfelelőképpen kiválasztott eszközökkel lehet célt érni.

Román lapszemle

A főváros VI. kerülete 35 millió eurós pályázatot írt ki közterület-rendezésre. A 4 éves szerződés alatt a nyertes cég füvet ültet és nyír, illetve bokrokat nyeseget. (Gándul) ► A Goldman Sachs 450 millió dollárt fektet be a Facebook közösségi portálba. A tőkeinfúzió lehetővé teszi az 50 milliárd dollárra értékelt cég számára, hogy „támadást intézzen” az internetes piacot vezető Google egyeduralma ellen. (Gándul) ► 123 millió euró értékű uniós pályázatot nyert meg Szében és Brassó megye a királyföldi régió vízhalozatának felújítására. (Románia liberá) ► Az üzemanyagárak növekedésére hivatkozva az élelmiszer-előállítók szakmai szervezetei újabb áremeléseket erőltetnek. (Puterea)

Tanügyi törvény: az odisszea vége

Az Alkotmánybíróság tegnapi döntésével véget ért az oktatási törvény odisszeája a kormány, a parlament két háza és a taláros testület között.

Bogdán Tibor

► Két év telt el azóta, hogy a parlamenti pártok Traian Băsescu államfő kezdeményezésére aláírták a nemzeti oktatási paktumot, és csaknem két esztendővel ezelőtt született meg a paktum gyakorlatba ültetését szolgáló stratégia. Elmondható tehát, hogy az alkotmánybírák által most az alaptörvénnyel összhangban állónak kimondott oktatási törvény két évet késlekedett.

Két év késés

Mivel a hónapokban ennyi idő alatt sem született meg a politikai akarat az ország jövője szempontjából meghatározó jelentőségű jogszabály megszavazására, indokoltá vált az, hogy a kormány a parlament előtti felelősségvállalással szerzett érvényt a törvénynek. A huzavona azzal magyarázható,

hogy egyrészt a felsőoktatásra vonatkozó paragrafusok közül több is sértette egyes egyetemi tanárként is ténykedő honatyák érdekeit, másrészt nacionalista politikusok mindenképpen ki akarták iktatni a törvényből a nemzeti kisebbségek nyelven történő oktatás számára zöld utat nyitó cikkelyeket.

Az ellenzéki pártok már 2009-ben az Alkotmánybírósághoz fordultak, az alaptörvénybe ütközőnek minősítve a kormány általi felelősségvállalást. A talárosok akkor helyt adtak az óvásnak, így a parlamentben folytatódott a jogszabály csigalassúsággal haladó vitája.

Ebben a helyzetben a kormány tavaly ismét megpróbálkozott a felelősségvállalással, amelynek nyomán a Nemzeti Liberális Párt és a Szociáldemokrata Párt újra az alkotmánybírákhoz fordult, akik ismét alkotmányellenesnek mondták ki a ka-

binet szándékát. Igaz, kiskaput is hagytak Bocéknak: döntésük megindoklásában kifejtették, hogy a taláros testület nem kötelezheti a kormányt a felelősségvállalásról való lemondásra, mivel ez meghaladná hatáskörét.

A dodonai ítélet nyomán a kormányfő kért újabb pontosítást az Alkotmánybíróságtól, amely ezúttal helyt adott a felelősségvállalásnak, és a már benyújtott bizalmatlansági indítvány megvitatása mellett döntött. Miután a nemzeti liberálisok több honatyája visszavonta aláírását a bizalmatlansági indítványról, a törvényt a kabinet elfogadottnak tekintette. Ekkor fordult ismét az Alkotmánybírósághoz a szenátus elnöke, Mircea Geoană, valamint 108 ellenzéki honatya, megint csak eljárási okokra hivatkozva, illetve egyebek között Románia földrajzána és történelmének anyanyelvén történő oktatását kifogásolva. Az újabb óvást a taláros testület tegnap 7–2 arányú szavazattal, elfogadhatatlannak minősítve elutasította.

Gyökeres változások

Az új törvény gyökeres változásokat hoz a hazai oktatásban. Így az ötödik évet betöltő gyermekek előkészítő csoportba kerülnek, ez lesz a kötelező oktatás első esztendeje. Az iskolások ismereteit második osztálytól kezdve kétévenként tesztelik, az osztályzatok beszámítanak a X. osztályba történő felvételibe. A tesztek eredményeit „személyi portfóliókban” tüntetik fel, ide – IX. osztályig bezáróan – bekerül az összes érdemjegy. A IV. osztály végén nemzetközi típusú felmérésen esnek át a tanulók, a VI. osztály befejezésekor román, modern nyelvekből – a kisebbségek nyelvén oktató iskolákban – anyanyelvből, valamint matematikából vizsgáznak. A IX. osztály végzősei országos írásbeli vizsgát tesznek egyebek között román, modern és – úgyszintén a kisebbségi iskolák esetében – anyanyelvből, matematikából, szóbelit „polgári és társadalmi ismeretekből”.

A líceumi felvétel az említett portfólió alapján történik, túljelentkezés esetén pe-

dig 70 százalékban a gimnáziumzáró vizsgajegyek átlaga, 30 százalékban pedig a líceum által szervezett felvételin szerzett jegyek számítanak. A törvénytervezet értelmében a líceumi felvételt 2013-tól, az érettségit 2012-től szerveznék az új rendszer szerint.

Pozitív diszkrimináció kisebbségieknek

A kisebbségi iskolákban a román nyelv és irodalom kivételével minden tantárgyat – ideértve Románia történelmét és földrajzát is – mindvégig magyarul tanulhatnak a diákok. A román nyelvet és irodalmat sajátos tantervből és tankönyvből oktathatják a kisebbségi gyerekeknek, a líceumban is. Diáklétszámtól függetlenül a kisebbségi iskolák jogi személyek lehetnek. A kisebbségi iskolákat az alapfinanszírozás tekintetében nagyobb kvótarendszer illeti meg. A kisebbségi oktatási intézmények vezetésében számarány alapján vesznek részt a kisebbségiek.

A szörvány esetében óvodás csoport már tíz gyerekkel is indulhat, az elemi iskolák-

ban és a gimnáziumokban elegendő tizenkét diák is az osztályindításhoz. Ha a gyerekeknek nincs lehetősége saját településén kisebbségi iskolába járni, az állam anyagilag támogatja az ingázást vagy a szállást és az étkezést.

A törvénytervezet minden szinten szavatolja a kisebbségi nyelven való felsőoktatást, ideértve a doktori szintű képzést és a továbbképzést is, a szakterületekre vonatkozóan pedig nem tartalmaz semmilyen korlátozást. A törvénytervezet meghatározza a multikulturális és többnyelvű egyetemek jogállását, azon belül pedig szabályozza a kisebbségi nyelvű tagozatok megszervezésének formáját, és biztosítja azok autonómiáját. A törvény lehetőséget ad önálló karok létrehozására is a kisebbségek nyelvén. A multikulturális jogállást egyelőre három felsőoktatási intézmény kapja meg: a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem román, magyar és német, a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, valamint a Színművészeti Egyetem román és magyar nyelven működik továbbra is. ◀

Keresztények mint „törvényes célpontok”

Robbanás ölt meg legalább 17 hívőt szombatra virradó éjjel az észak-egyiptomi Alexandria egyik kopt keresztény temploma előtt; a belügyminisztérium közleménye szerint a támadást egy külföldről támogatott öngyilkos merénylő hajtotta végre.

Gy. Z.

► November elején az al-Kaida nemzetközi terrorhálózat iraki szárnya, az Iraki Iszlám Állam vállalta magára a bagdadi katolikus Miaszszonyunk-templom ellen október 31-én elkövetett támadást, amelyben 46 tüz – köztük két pap –, valamint 7 rendőr és 5 merénylő vesztette életét, s több mint hetvenen megsebesültek. A csoport azt is bejelentette: lejárt a határideje annak az ultimátumnak, amelyet az egyiptomi kopt egyháznak adtak két muzulmán hitre áttért nő szabadon bocsátására – akit állítólag egyiptomi kolostorokban tartanak fogva –, ezért immár „törvényes célpontoknak” tekint a keresztényeket.

Feszült a viszony

A 79 milliós Egyiptom lakosságának 10 százaléka kopt keresztény, s évek óta feszült a viszonyuk az ország muzulmán többségével, ugyanakkor egy emberi jogi aktivista szerint a szilveszter éjjel bekövetkezett tragikus eseményhez hasonló, súlyos

felekezeti alapú támadás nem történt Egyiptomban az elmúlt néhány évben. Fuád Tual, Jeruzsálem latin pátriárkája „bátorságra” és hitük megtartására szólította fel a közel-keleti keresztényeket. Ugyanakkor elismerte, hogy az alexandriai „mészárlás” megkérdőjelezi minden erőfeszítésüket és reményüket. A Közel-Kelet és különösen a Szentföld keresztényeinek fokozódó kivándorlását említve azt mondta, hogy az „veszteség az egész világegyház, de a muzulmánok és a zsidók számára is”. Néhány órával a merénylet után XVI. Benedek pápa hagyományos újévi istentiszteletén a leghatározottabban elítélte a – mint fogalmazott – mindegyikükkel szemben alkalmazott diszkrimináció és intolerancia minden formáját.

Egyiptom elarabosodása után csak a kopt egyházhoz tartozók alkotják a kopt keresztény közösséget. A „kopt” szó az új-egyiptomi hikuptah, „Ptah lelkének háza” kifejezésből vagy a felső-egyiptomi Qoptos, másnéven Quft város nevéből származik.

Kopt keresztény temető Egyiptomban. Az ország lakosságának tíz százaléka tartozik ehhez a valláshoz

Egyenes ági leszármazottak

A koptok tulajdonképpen a régi egyiptomiak egyenes ági leszármazottai. A keresztény koptok az idők során házasság révén némileg keveredtek ugyan a szintén keresztény görögökkel, nubiakkal és etiópokkal, ám ennek ellenére megőrizték a régi egyiptomiak jellegzetes vonásait. Miután 640-ben a muzulmán arabok lerohanták Egyiptomot, a koptok jelentős számban tértek át az iszlám hitre. Emiatt az egykori 12 milliós kopt egyház létszáma a töredékére esett vissza.

A gyér számú hódító, majd a leteleplő muzulmán arabok egyre markánsabban vették föl a koptok vonásait, mert az arab muzulmán férfiak kopt nőket feleségül vehettek, miközben keresztény kopt férfi arab muzulmán nővel nem házasodhatott. Az együttélés jobbára vallási tolerancia jellemelte. A hellén műveltségű keresztény koptok nem egy időszakra arányuknál nagyobb számban töltötték be vezető állami pozíciókat az egymást váltó arab, majd mameluk török kalifák, illetve szultánok uralkodása alatt. Anyagi jólétük, szellemi vezető szerepük (orvosok, ügy-

védék, tanárok, külföldi bankok és kereskedőházak tisztviselői) olykor nemtetszést váltott ki a szegény és elmaradott muzulmán tömegekben, s ez időről időre összecsapásokhoz is vezetett.

Bár a kopt keresztények emlékeztetésében kitörölhetetlen nyomokat hagyott a muzulmán uralma alatt időről időre elszenvedett üldöztetés (vértanúság, megkülönböztető világosbarna színű ruha és fekete turbán viselete, adózás céljából a tenyerükbe süttött billog, a lóháton történő közlekedés tilalma), az arab nemzeti érzés megszületése után sérelmeiket félretették.

Az angol uralom lerázása érdekében a szervezett nemzeti mozgalom keretében a kezdet kezdetétől együttműködtek a muzulmán vezetőkkel.

Az egyiptomi menekülés

A kopt építészeti legkorábbi emléke a Szent Szergiosz és Bakkhosz-templom Ó-Kairóban, amely a hagyomány szerint a Szent Család egyiptomi tartózkodása során használt barlangja fölé épült. Ez a templom ma is látogatható, a kairói óváros egyik turistalátványossága. A koptok megtéréséről szóló hagyomány azt őrzi, hogy a Megváltót már mint a Heródes vérengzése elől Egyiptomba menekült isteni gyermeket elfogadták. Számos legenda él körülükben Jézus csodálatos tetteiről a Deltában (a Nílus damiattai és rosettai ága által közrefogott területen), valamint a Nílus völgyében. A hagyomány szerint Alexandriában Szent Márk evangélista alapította az egyházat, s ott is szenvedett vértanúságot. A kopt egyház fejét alexandriai pápának (Bába al-Iszkanderijja) és a Szent Márk-egyház pátriárkájának hívják.

A koptok jellegzetes jelképe az úgynevezett kopt kereszt, amely gyakorlatilag azonos az életet jelentő óegyiptomi hieroglifával, ezért az élet kulcsának is szokták nevezni. Sok óegyiptomi korból származó leleten látható, amint a Nap egyik sugara lenyújtja az égből a fáraókat. ◀

Lap-top

A nap címe. Iliescu, Năstase és Vanghelie a „kis Titulescu” megbuktatását készítik elő, *Cotidianul*.

Magyarázat. Közben Victor Ponta Dubaiban napozik. Nyugalma indokolt. Ha a hír igaz is (hiszen elég valószínű), ő nem marad az utcán. A kérdés azonban főleg az, hogy milyen konstrukció érdekében történik az újabb váltás. Tán csak nem egy olyan felelős politikus (újra)szinrelépéséről van szó, aki képes létrehozni az új parlamenti többséget?

Milyen furcsa. A román lapoktól nem lehet elvárni, hogy rendszeresen tudósítsanak a magyar nyelvvédelemről. Viszont rendszeresen írnak a román államfő akcióiról, és akkor egy kis erőfeszítéssel már meg is teremthető a kapcsolat. Az egyik helyen van egy valaki, aki kommunista volt, és elítélte a kommunizmust, korrupció (volt), és elítélte a korrupciót, korán beszervezte a Szekuritáté, és elítélte a politikai rendőrséget; mindemellett többször kinevezett miniszterelnököknek egy jogászt, akinek jogi kezdeményezései rendre megfeneklettek az Alkotmánybíróságon. A másik helyen van valaki, aki alkotmányba akarja foglalni a magyar nyelv védelmét, és nem tud magyarul. Csak jóbarátok lehetnek.

Inog a széke. A *Puterea* szerint (is) meglehetősen bizonytalanra vált Teodor Baconschi külügyminiszter jövője, miután Németország és Franciaország hivatalosan is ellenzi Románia csatlakozását a Schengen-övezethez. (Leonard Orban volt európai biztos: „Nem az a kérdés, hogy halasztódik-e a csatlakozás, hanem az, hogy meddig”) Miután kinyilvánította a román diplomácia vezetője „bekeményített” (azaz fenyegetőzve, hogy egyoldalúan felmondjuk az igazságszolgáltatás monitorizálását, sőt, megvételük az azt eleve elkerülő Horvátország EU-csatlakozását), az egyik volt – és reménye szerint leendő – külügyminiszter, Cristian Diaconescu elhibázottan nevezte Baconschi gesztusát, különösen a támogatás megvonását egy „baráti országtól”.

A nap állhíre. Az orvosok megerősítették a gyanított pszichés zavart: az államelnöknek újkeletű tömegszonya van.

Minden napra egy mondat

„Az emberek inkább gyönnak a rádióban, mint a templomban.” Malcolm de Chazal

Szöveg nélkül

Horváth István

Lipcse via Bukarest

SZELLEMLÉPÉS

Akkoriban nem lepődött meg az olvasó, ha magyar nyelvű könyv címlapján azt olvasta: megjelent Londonban, Párizsban, Németországban vagy Bukarestben. Tudta, a könyvet minden bizonnyal Lipcseben nyomtatták, s kerülő úton, titokban, suba alatt juttatták haza. Széchenyi István a *Stádium* kéziratát (...) átadta a pesti cenzornak, aki bele-belekaristoltszonkító ceruzájával a kéziratba, de engedélyezte a mű hazai kinyomtatását. Bécsben azonban (...) újabb vizsgálatra kérték be Széchenyi művét, s visszavonták az engedélyt. Széchenyi István ekkor elküldte írását Lipcsebe, és – tiszteletben tartva a pesti cenzor szövegcsontkításait – külföldön, saját nevének kinyomatta művét. (...)

Wesselényi Miklós *Balítételekről* című politikai munkájának kiadását 1832-ben a birodalmi rendőrminiszter betiltja. Vizsgálat, kéziratelkobzás, meghurcoltatás; a báró úgy látja, kár lenne tovább kísérletezni, időt pocsékolni: Lipcseben jelenik meg 1833-ban a *Balítételekről*, s hogy a policia eltévedjen, a címlapra azt nyomják: Bukarestben. Aki időt nyer, életet nyer.

Táncsics Mihály sajtószabadságért hadakozó, Lipcseben, majd Hamburgban kinyomtatott, két kiadásban is napvilágot látott röpiratára már nem merete saját nevét ki tenni; *Sajtószabadságról nézetek egy rabnak* – ennyit közöl a címlap a szerzőről; de a titokban hazaszállított példányokból Táncsics Mihály Pozsonyban, a diétán részt vevő követeknek személyesen adott át a könyvből egy-egy példányt. Aki akarta, értette: kies hazánkban nemcsak az rab, aki börtönben ül.

Szigethy Gábor: *Kossuth vagy Deregynei*

Valentin napra

Most már igazán el vagyok keskenyedve. Perzsiában sem érdemes szerelmesnek lenni. Tudomásomra esett ugyanis, hogy az iráni kormány, amely eddig is széles látóköréről és multikulturális olajkultúrájáról volt nevezetes, megtiltotta az elvete-mült és aljas szándékból kereskedőknek – a perzsa dream-shop tulajdonosoknak –, hogy szerelmesek napjára szánt ajándéktárgyakat áruljanak a jövőben. Ez ám a csapás! Korábban csak arról énekeltek, hogy messze ám Teherán, hol a feleség teher ám. Persze az idézet nem pontos, de a nőgyűlölet annál szebben domborodik ki az ősi dárejoszi humanizmusból.

Nálunk is sokan szoktak körkörösén jajongani, fejet ingatni gondolkodó nádibigyigóként (Pascal után szabadon), hogy micsoda divatja támadt a Bálint-napnak. S még hagyján, hogy Bálint (akiről tudjuk a szólásmondás alapján, hogy katona, és lehet, hogy a perzsa-méd hazát védi az idegen behatások ellen), de egyenesen Valentin. Ez sem hangzik valami jól, mert az ember óhatatlanul is arra a szegény fiúra gondol, aki egyedül él már az ország valamikori uralkodó családjából, akinek apukája és anyukája huszonegy éve kapott ajándékba a román nemzettől kis mennyiségben emléklomot, és aki újratemetette apját-anyját, kiásvatva sírjukból megtudni, ha tényleg őket tisztelték annyi éven át a nyugalmazott pártszekusok, benyalók, a szocialista rendszer kiváló nyugdíjasai.

Sokan és rendszeresen védelmezik Kelet-Európában a tisztaságot. Nem az utak tisztaságáról vagy a viszonyok átláthatóságáról beszélek, hanem a hagyományos bezárkózásról. A harmincas években sok más tisztasági és tisztogatási akció mellett az erdélyi magyar kórusmozgalom vezetői rendszeresen figyelmeztették a sajtóban az emelkedetebb lelkű közönséget, hogy népüktől teljesen idegenek az afro-amerikai ritmusok, erkölcstelen fergetet terjeszt a dzsessz, a sok atlanti tánc. Ebben a tekintetben alig különbözött a vasfüggönnyel védett szocialista kultúra és a kapitalista népművelés. A minap pedig a kettősállampolgárság parlamenti betervezője, az önelégültségig mosolygós miniszterelnök-helyettes jegyezte meg figyelmeztetően: nem minden magyar, ami magyarul van írva. Gondolom, ugyanez vonatkozik azokra is, akik a magyar állampolgárságot kérelmezik. Hiszen a

tisztaság mindenek előtt. Hogy miféle tisztaság szükséges, azt nem tudni, majd a honi demokrácia-központok tisztviselői fogják eldönteni, miután kijózanodnak a Kövér Lacóval történt közös szilveszterezésből.

A februári Valentint Bálintig nincs már sok, én sem veszek ajándékot, mert a perzsák keze messze ér.

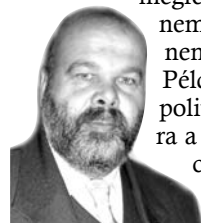

Sebestyén Mihály

A szavatatartás etikája

Mire ezek a sorok nyomdába kerülnek, valószínűleg már ismertté válik az Alkotmánybíróság döntése a tanügyi törvény ügyében, ezért mindenféle ezzel kapcsolatos találgatásom okafogyottá válna. Jegyzetemben azonban nem arról akarok írni, hogy az RMDSZ-nek – ígéretéhez híven – ki kellett volna lépnie a kormányból, amikor feltétele, hogy a jogszabály 2010 végéig hatályba lépjen, nem teljesült. Az idegfeszültség csak ürügy számomra, hogy egy sokkal fontosabb dologról, a politikai vállalkások etikai kódexéről értekezem.

Ez a dokumentum még nem készült el, de rendkívül sürgős lenne egy olyan országban, ahol a politikusok adott szavának betartása a kivétel, a szabály pedig az, hogy megfélemlenek róla – sajnos, nemcsak a nyilatkozók, hanem maguk a választók is. Példaként egy kormánypárti politikus jut eszembe, aki arra a kérdésre, hogy miért csak 15 százalékot adnak vissza a júliusban 25 százalékkal megkurtított fizetésekből, ami-

Székely Ervin

kor törvény mondja ki, hogy a megszorításokat 2010. december 31-vel eltörlik, leplezetlen vidámsággal azt felelte, hogy a kérdés megoldott, hiszen az új jogszabály módosítja a korábbi szabályozást, következésképp gond egy szál se, a szőszegést törvény szentesíti. A honatyában fél sem merült a jogszabályba foglalt politikai felelősség és a kormányzat kötelessége az intézkedés elviselőivel szemben, hogy bár egy fél mondat magyarázatot adjon vagy uram bocsá', bocsánatot kérjen.

Azt gondolom, hogy a politikai ígéretet majdan elkészülő etikai kódexének első fontos fejezetének azt kellene tisztáznia, hogy ki milyen kötelezettséget vállalhat. Egy párt – bármennyire demokratikus legyen is – hierarchikus szervezet. A párt elnökének a hatásköre szélesebb, mint az egyszerű párttagoké. A testületek többet tehetnek, ezért többet is ígérhetnek, mint az egyes politikusok. Traian Băsescu nem ígérheti meg a képviselők létszámának a csökkentését, az egykamarás parlament vezetését, valamint az alkotmány reform-

ját, hiszen ez a parlament hatáskörébe tartozik, nem pedig az elnök hatáskörébe. Az, hogy az elnök a kormány helyett is nyilatkozott és az elmúlt év elején még az adók és illetékek csökkentését, valamint a hozzáadott értékadó érintetlenül hagyását ígérte, már bocsánatosabb bűn, de csak azért,

mert Romániában a kormányintézkedések egyet jelentenek az elnöki sóhajokkal, szemvillanásokkal és szemöldök-összevonásokkal.

Persze nem várhatjuk el abszurd módon minden

politikai ígéret maradéktalan teljesülését. Azt azonban igen, hogy ha egy határidős vállalkás a nyilvánosság előtt elhangzott, akkor annak nem teljesülése esetén a vállalkozó adjon magyarázatot vagy kérjen bocsánatot. Nem tudok róla, hogy kis hazánkban ez bár egyszer is előfordult volna, sőt ellenkezőleg, a politikusok többnyire irritáltan reagálnak akkor, ha emlékeztetik őket be nem váltott ígéreteikre. (Apropó, miniszterelnök úr, a kisebbségi törvény elfogadásának pont egy fél éve járt le a határideje!)

A politikai ígéret megsejtésének értelemszerűen politikai következményekkel kellene járniuk.

A képzeletbeli kódex harmadik legfontosabb eleme megtiltana, hogy a politikusok olyan ígéretet tegyenek, amelyek sértik a jogállamiság, a demokrácia alapelveit. Nem ígérhető meg például, hogy az Alkotmánybíróság egy bizonyos kérdésben így vagy úgy fog dönteni, mert ez csak akkor teljesíthető, ha sérül a bírói függetlenség elve. Ennek az elvnek a „párja” az, hogy nem is fogalmazható meg elvárásként a politikusokkal szemben, hogy olyat tegyenek, ami sérti a felsorolt elveket. Nem mondható például az, hogy fogytán a türelmünk, és ha a taláros testület netán helyt ad egy alkotmányossági óvásnak, akkor kilépünk a koalícióból.

Végül pedig a be nem tartott ígéretnek következményei kell hogy legyenek. A jogi ígéretnek máris vannak. A polgári jog például kíméletlenül leveri a szerződés ígértét azon, aki megette és nem tartotta be. A politikai ígéret megsejtésének értelemszerűen politikai következményekkel kellene járniuk. Nem feltétlenül lemondással (bár „visszaeső” szószegők esetében ez a lehetőség is megfontolandó lenne), de legalább azzal, hogy az illető hátrébb lépjen időre.

Zsákcába fordult fuvarozás

Totka László

► Elkeseredett helyzetbe jutottak a hazai fuvarozók, miután az üzemanyagárak tavalyi, több mint 30 százalékos emelkedése idén sem áll meg, ráadásul többletkiadásokra is fel kell készülniük az adók és illetékek növelése miatt. A 12 tonnánál nagyobb gépjárműveknek az adója például száz százalékkal emelkedik 2011-ben.

„Egy elhúzó gazdasági válság idején a fuvarozók kénytelenek az üzemanyag drágulása mellett további emelt kiadásokat is elszenvedni, mint amilyen az utadó, a biztosítási illetékek, a helyi adók, a hozzáadottérték-adó (TVA). Mindezt különösebb indoklás nélkül, mások kénye-kedvének kiszolgáltatva, anélkül, hogy bármit kapnának ezért cserébe” – fogalmazott nyílt levelében a Szállítványozók Országos Szövetsége, a helyzet tarthatatlanságát ismertette.

„Az adóemelések eléggé megnehezítik a szállítványozók helyzetét, melynek következtében a fuvardíjakat is feljebb kellene vinni. Ennek viszont a konkurencia szab határt. Az új intézkedés azontúl, hogy rontja a versenyképességet, a cégek

helyzetét nehezíti. Mi 14 éve tevékenykedünk a szállítványozásban, de a helyzet egyre rosszabb” – magyarázta a helyzet kényességét lapunknak egy kisebb, nemzetközi szállítványozással is foglalkozó vállalat, a Comert Chicco képviselője.

Előznek a magyar kamionok

A növekvő adóterhek és az üzemanyag drágulása csökkentik a romániai fuvarozók versenyképességét – ez pedig a magyarországi cégek malmára hajthatja a vizet, amelyek az egyik legnagyobb konkurenciát jelentik. Míg az előző években a román fuvarozócégek olcsóbbnak bizonyultak nyugat- és kelet-európai társaikhoz képest, ez a tendencia megváltozóban van, miután a hazaiak kezdenek egy árba kerülni a külföldi konkurenciával.

„Románia számára elég nagy konkurencia a magyarországi fuvarozás, mely főleg az ország nyugati régióiban tevékenykedő cégeket érinti hátrányosan – erősítette meg lapunknak egy neve elhallgatását kérő logisztikai szakember. – Ennek a versenynek semmiképp nem tesz jót sem a hazai benzinárdrágítás, sem az adóterhek emelése,

mivel további áremelésre kényszerítheti a szállítványlalkozásokat.” Nyilatkozunk szerint a változtatások további hozadéka lehet, hogy a román fuvarozók nem Romániában fognak tankolni, hanem külföldön.

Tavaly egy erőteljes csődhullám söpört végig a hazai fuvarozóágazatban, amely főleg a csupán néhány kamionnal rendelkező kisebb vállalkozások számára jelentette az út végét. A 2010-

es év vízválasztó volt a szállítványozásban: nemigen akadt megrendelés, mivel a válság miatt csökkent a vásárlóerő, kevesebb lett az import is. Bár az ágazatban a szezonális hatásoknak köszönhetően kicsit javult a helyzet tavaly év végére, fokozódott a forgalom, a február-márciusi hónapokban ismét „uborkaszezonra” kell berendezkedniük a fuvarozóknak. Mindent összevetve az év első öt hónapja

akár 20 százalékos bevételkiesést is hozhat, amelyet nehéz ledolgozni, főleg nehezedő körülmények között.

Fuvarozócégek több keréken

„Fuvarozásból nem lehet megélni – fogalmaz egy székelői fuvarozó, aki autóparkja mellett kénytelen volt vállalkozását úgy átalakítani, hogy az több lábon

álljon, így egyaránt munkát vállalt az építkezésben és mezőgazdaságban. Ötlete nem újkeletű: egy marosvásárhelyi cég, mely az 1990-es években az elsők között vállalt bel- és külföldi áruszállítást, folyamatosan bővített teherautóállománya mellett újabb speciális autóméchanikára váltott.

Azok a gyárak, üzletláncok, multinacionális hálózatok például, akik állandó kliensnek számíthatnak, időközben vagy kiépítették saját autóparkjukat, vagy maguk is külföldi megrendelőik logisztikai megoldásaira hagyatkoznak. A fuvarozók szerint a pénzügyi válság miatt a megmaradt ügyfelek fizetőképessége is megromlott, így a szolgáltatásokért benyújtott számlákat gyakran nagy késéssel vagy egyáltalán nem egyenlítik ki.

A 2011-es év valamivel jobbnak ígérkezik, a szektor azonban továbbra is nehéz időknél néz elébe. A forgalom alakulása pedig elválaszthatatlan a gazdasági helyzettől, pontosabban az export és import árainak változásától – magyarázta a logisztikai szakember, akitől azt is megtudtuk, hogy a fuvarozás a bankok szemében a legkockázatosabb üzletágként szerepel, így szinte lehetetlen hitelhez jutni. ◀

A növekvő költségeket drágítással sem ellensúlyozhatják, mivel már így is sorban állnak az ügyfelekért

Röviden

Teljesített vállalatok

Románia 6,6 százalékos költségvetési hiánnyal zárta a 2010-es esztendőt, ezenkívül sikerült a közszférában dolgozók számát 1,27 millióra apasztani és az államnak magáncégek felé való tartozásait is elfogadható szintre csökkenteni – derült ki a kormányának a Nemzetközi Valutaalaphoz intézett leveléből, melyet a *Mediafax* idézett.

Indul az adókrimi

A kormány egy munkacsoportot hoz létre, melynek feladata lesz kidolgozni a be nem vallott jövedelmek felgöngyöltésének és megadóztatásának módszerét. Ehhez a román hatóságok kikérik a Világbank szakembereinek a segítségét elméleti és gyakorlati síkon egyaránt – derült ki tegnap Emil Boc miniszterelnök és Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter találkozását követően.

Szigorúbb reformokat

Romániának mélyebb reformokra van szüksége a szociális juttatások és a közszféra alkalmazottainak kérdésében még legalább egy-két évig, ám akkor cserébe tartathatóvá válhat az euró bevezetésének 2015-ös időpontja – jelentette ki Mugur Isărescu jegybank kormányzója.

Államcsőd-immunitás?

A feltörekvő európai államok államcsőd ellen köthető biztosítása alacsonyabb, mint a nyugat-európai államoké. Ez arra mutat rá, hogy a perifériális euróvezetési államok nagy bajban vannak.

Hírösszefoglaló

► A feltörekvő országok államcsődje ellen köthető biztosítás felára alacsonyabb, mint a fejlett, nyugat-európai államoké – írta a *Világgazdaság* a *Bloombergre* hivatkozva. Az index olyan feltörekvő európai országokat foglal magába, mint Bulgária, Románia vagy Litvánia, míg a fejlettek között van például

Németország, Franciaország és Görögország. A *Bloomberg* adatai azt mutatják, hogy a nyugat-európai kompozit-index első alkalommal haladja meg a közép-kelet-európai országok mutatóját.

Az, hogy a nyugati államok államcsőd ellen köthető biztosításának kompozit mutatója meghaladja a feltörekvő európai indexet azt mutatja, hogy a „perifériális álla-

mok nincsenek könnyű helyzetben” – mondta Rupesh Tailor, a madridi Breogan Global Financials menedzsere. Ennek legfőbb oka, hogy a görög, spanyol és ír adósság a legrosszabbul teljesítőnek bizonyult az elmúlt három hónapban. A költségvetési hiány lefaragását várják ezektől az országoktól, miközben az Európai Unió második legszegényebb országa, Románia a legjobban teljesítő a Commerzbank AG adatai alapján.

Románia húszmilliárd eurós (27 milliárd dollár) hitelsomagot kapott a Nemzetközi Valutaalaptól 2009-ben. A 7,2 százalékos GDP-arányos költségvetési hiányt várhatóan 4,4 százalékra

csökkentik. Görögország költségvetési deficitje 2009-ben 15,4 százalék, Írországé 14,4 százalék, Spanyolországé 11,1 százalék GDP-arányosan.

Most 10 millió dollárnyi feltörekvő adósság után 204 ezer dollár felárat kell fizetni éves alapon, míg a nyugatiaknak 205 ezer dollárt a CMA adatai alapján. Magyarország kilóg ebből a sorból: hiába az alacsony költségvetési hiány, jelentős fezzelések uralkodnak. Mindhárom hitelminősítő a legalacsonyabb, még befektetésre ajánlott kategóriában tartja Budapestet: egy lépés választja el a spekulatív – bővli – kategóriától, mely aggodalomra ad okot. ◀

Elmarad a „keleti invázió”

ÜMSZ

► Németországnak szüksége van a szakképzett külföldi munkaerőre – mondta tegnap egy rádióinterjúban Rainer Brüderle, német gazdasági miniszter azzal összefüggésben, hogy Németországban idén májustól korlátozások nélkül vállalatnak munkát az Európai Unió keleti tagállamai.

A német gazdaság hosszú távra szóló fejlődését inkább veszélyezteti, ha nem lesz

elég szakképzett munkaerőnk. Ezért örülnünk kell, és ki kell használnunk a szabad munkavállalásban rejlő lehetőségeket a német gazdasági növekedés felgyorsítására” – fejtette ki a miniszter.

Nem számít semmilyen zavarra a munkaerőpiacon Andor László, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi összetartozásért felelős tagja sem, miután Németország mellett Ausztriában is szabadabbá válik a munkavál-

lálás. A politikus az *AFP* hírügynökségnek vasárnap azt mondta, megalapozatlanok azok a félelmek, amelyek szerint a német és az osztrák munkaerőpiac májusban esedékes teljes megnyitása után nagy roham várható ezekben az országokban.

A magyar biztos visszautasította a szakszervezetek félelmeit is, miszerint a szabad munkavállalás bédömpinget eredményez: utalt arra, hogy Közép-Kelet-Európában a bérek lassan, de biztosan kö-

zelítenek a nyugatiakhoz. Andor László a munkaerőpiacát hamar megnyitó Nagy-Britanniát hozta fel példaként, mondván: a brit gazdaság profitált a kelet-európaiak beáramlásából.

Ausztria és Németország az a két régi uniós tagország, amely az EU 2004-es bővítésekor hét év átmeneti időszakot kért munkapiacának védelmére, és csak részben nyitotta meg piacát az új tagországok munkavállalói előtt. ◀

Befagyott az Első Ház

ÜMSZ

► Bár a bankok az idei évben nem fogadnak el igényléseket az Első Háza, a program nem fejeződött be és nem állt le, csupán egy rövid szünetet tart – magyarázta Aurel Șaramet, a kis- és középvállalkozások hiteleit garantáló országos alap elnöke. A lakást vásárlók hiteleinek garantálására ugyanis kormányhatározattal kellene pénzt utalni, ennek a határozatnak a megszületésére azonban még várni kell. A korábbi határozat tavaly év végén lejárt, így annak ellenére, hogy a programra szánt alap egy részét nem használták fel, az új határozat megszületéséig szünetel a hitelezés. Az *incont.ro* szerint eddig az államnak csak öt lakás után kellett kifizetnie a vállalt garanciát, miután ezen ingatlanok tulajdonosai nem tudták törleszteni a hitel részleteit. Az alapnál jelenleg sem szünetel a munka: pillanatnyilag annak a mintegy hatszáz igénylésnek a feldolgozása van folyamatban, melyet az óév utolsó napjaiban nyújtottak be az ingatlant vásárolni szándékozók. Az elmúlt két évben több mint harmincezer lakást vásároltak az Első Ház program keretében, melyhez az alap 1,250 milliárd euró értékben garantált hitelt. ◀

Adóroham, nyugdíjasokkal

Engedményben reménykedve sokan fizetik ki a helyi adókat az év első napjaiban

Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

▶ Jelentős engedményben reménykedve sokan fizetik ki a helyi illetékeket és adókat az év első napjaiban, több városban is valóságos ostrom alá kerültek az illetékes hivatalok. Kolozsváron az év első munkanapján több mint kétezer helyi polgár jelezte fizetési szándékát, tegnap is sokan várakoztak a kasszák előtt. Az év első munkanapján egyébként 310 555 lej folyt be a polgármesteri hivatal számlájára.

Pedig a sietség nem indokolt, az engedmény három teljes hónapig érvényes: aki március végéig kifizeti adóját, a teljes összegnél tíz százalékkal kevesebbet kell lepengetnie. Ugyanakkor tavaly óta nemcsak személyesen, hanem internetes átutalással is eleget lehet tenni a befizetési kötelezettségnek; ezzel a lehetőséggel eddig 21-en éltek. „Mostanig összesen 66 kolozsvári kért a befizetéshez szükséges speciális kódot az önkormányzattól. Abban bízunk, hogy egyre többen lesznek, akik ezt az eljárást választják” – nyilatkozta lapunknak Oana Buzatu, a kolozsvári önkormányzat szóvivője. Az internetes befizetéshez a polgár-

Szorgalmas adófizetők. Nyugdíjasok álltak sorba tegnap is a kolozsvári adóhivatalnál. Fotó: Sipos M. Zoltán

mesteri hivatal weblapján kell regisztrálniuk a befizetőnek. Mint megtudtuk, a kolozsvári önkormányzat teljes bevételének mintegy 6 százalékát teszik ki az adók, és további 16 százalékát a különböző illetékek.

A tapasztalatok szerint a nyugdíjasok azok, akik igyekeznek minél hamarabb befizetni az adókat annak elle-

nére, hogy az önkormányzat felhívta a figyelmet: három hónap áll a kolozsváriak rendelkezésére ahhoz, hogy adóikat és illetékeiket kedvezményesen befizethessék. Tegnap ottjártunkkor is több tíz, jobbára nyugdíjaskorú személy várt türelmesen sorára.

Sepsiszentgyörgyön idén csökkent a magánszemélyek

ingatlan- és területadója, s a tavalyi szinten maradt a jogi személyek adószintje – tájékoztatta lapunkat Bálint József. Sepsiszentgyörgy alpolgármestere elmondta: a magánszemélyek esetében 5 százalékkal csökkent az ingatlanadó, és 10 százalékkal kevesebb lesz a területadó. A vállalkozók számára megtartják a tavalyi szintet, és

nem emelik az adókat a törvény által megengedett határig. Ugyanakkor csökkentek néhány illetéket is, így például a városközpontban egyórányi parkolásért már nem három, hanem csak két lej kell kifizetni, továbbá 200 lejről 100-ra csökkentették a városközponti parkolás havibérét. Sepsiszentgyörgyön a januárban és februárban fizetők 10 százalékos kedvezményben részesülnek, márciusban 5 százalékos kedvezmény jár azoknak, akik törlesztik az épületek, telkek és járművek utáni egész évi adót.

A kedvezmény ösztönző erővel hatott: már az év első munkanapján sorbaálltak az adóhivatalnál a helyiek – hiába. A tavalyi év könyvelése még nincs lezárva, ezért a hivatal csak jövő héttől fogadja az adófizetőket. Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester emlékeztetett: idén a magánszemélyek adócsökkentését és a jogi személyek adójának tavalyi szinten tartását az teszi lehetővé, hogy idénre értek be az önkormányzat pályázatai, így az Európai Uniótól és a kormánytól származó pénzekből jelentős beruházásokat tudnak tervezni. ◀

Röviden

Autistákat tesztelnek

Terápiás célból korszerű robotot hozott a kolozsvári autista gyerekek számára a Babeş-Bolyai Tudományegyetem pszichológiai kara. A két belga orvosprofesszor által alkotott műszert két héttel tesztelik a Szamos-parti városban. Segítségével a helyi pszichológusok különböző megfigyeléseket végeznek az érintett gyerekeken: vizsgálják a betegek szociális interakcióját, értelemfelismerési képességét, és figyelemmegosztási készségét is. A felmérést végzők úgy vélik, az így felállított diagnosztikus sokban javíthatja az eddig folytatott kezelés hatékonyságát. Romániában hivatalosan több mint 3800 autista gyerek él.

Véget ért a téli vakáció

Mától újra megnyitják kapukat a hazai oktatási intézmények. Miután tegnap véget ért a kéthetes karácsonyi szünet, országsszerte hárommillió iskolás és egyetemista kezd el újra a tanulmányait. Az idei első félév január 28-ig tart, január 29. és február 6. között lesz a félévközi vakáció. A második félév február 7-én kezdődik, és június 17-ig, a nyári szünet kezdetéig tart. Tavasszal a húsvéti szünet alatt pihenhetnek a diákok, erre április 16-a és 25-e között kerül sor.

Részleges napfogyatkozás

Hírösszefoglalás

▶ Az ország déli, délkeleti régióiban 75, az északkeleti megyékben 78 százalékos volt a tegnapi napfogyatkozás, amely 9 óra 5 perckor kezdődött, és 12 óra 7 perckor ért véget. A nap 10 óra 35 perckor volt a legnagyobb mértékű takarásban, és ezt a megfelelő fényvédő szemüvegekkel jól lehetett követni ott, ahol a légköri viszonyok ezt lehetővé tették. Az ország jelentős részében azonban felhős volt az ég, így a legtöbben csak azt érzékelték, hogy mintegy 25-30 percig megváltoztak a fényviszonyok, sajátos „szürkület” alakult ki. A ritka jelenség nem csak Romániában volt látható, követhető volt Európában,

Észak-Afrikában, Észak- és Nyugat Ázsiában is. Az Országos Szemészeti Központ a napfogyatkozás előtt közleményben figyelmeztette a jelenségre kíváncsiakat, hogy a megfigyelésre használjanak

megfelelően kialakított védőszemüveget, az általában használatos napszemüvegek ugyanis nem alkalmasak erre a célra. 1998-ban többen maradó szemkárosodást szenvedtek, amikor az orvosi figyelmeztetésekkel ellentétben szabad szemmel figyelték a nap elsötétülését. A következő, Romániából is szemmel követhető teljes napfogyatkozás 2015. március 20-án lesz. Ez a csillagászati jelenség akkor következik be, amikor újhholdkor a hold leszálló vagy felszálló pályája csomópontján a föld és a nap közé kerül. A hold átmérője 400-szor kisebb a napénál, ám 400-szor közelebb is van, ez okozza, hogy a nap és a hold látszólagos átmérője közel azonos. ◀

Boldogító igen, interneten?

Totka László

▶ Az új év első három napján 133 pár élt azzal a lehetőséggel Nagyváradon, hogy interneten kérhet időpontot házasságkötéséhez. További 133 pár személyesen látogatott el az önkormányzathoz, hogy egyeztesse az időre tervezett ünnepélyes fogadalmat idejét. A nagyváradi önkormányzat egy éve működteti az online regisztrációs rendszert, a szolgáltatás egyre

népszerűbb: az internet-használó fiatalok többsége már nem személyesen, hanem ezen a csatornán keresztül tartja a kapcsolatot a hivattal. Tavaly a határ menti városban kötött frigyek 22 százalékát szervezték meg ilyen módon, de az önkormányzati statisztikák azt mutatják, hogy hónapról hónapra egyre többen élnek ezzel a lehetőséggel. A helyi polgárok és a polgármesteri hivatal dolgozói egyaránt úgy vélik: az on-

line ügyintézés gyorsabb és hatékonyabb. Könnyebb ellenőrizni a benyújtott dokumentumokat, kevesebb az adminisztráció, és az ügyintézés nincs hivatali időhöz kötve. Bár a házasságkötés egyelőre még „élőben” történik, azaz a házasulandók a fogadalomtételre befáradnak a hivatalba, sokan vélik úgy, az online esküvői regisztráció még csak a kezdet, és a jövőben egyre több önkormányzati szolgáltatás kerül fel a hálóra. ◀

HIRDETÉS

A Rádió GaGa bemutatja:

Gruppen-Hecc Kabaré

Seară de cabaret

2010
-25%
+TVA
=.....

De rongyos élet

Írta: Nagy István és Molnár Tibor
Fellépnek: Nagy István, Szélyes Ferenc, Kárp György, Henn János, Biluska Annamária, Somody Hajnal, Fodor Piroksa, Ördög Miklós Levente m.v.

Zenél: az Autostop MS zenekar
Hang- és fénytechnika, vizuális effektek: Göllner Károly
Producer: Hompot Szilárd

Helyszín: Marosvásárhely, Kultúrpalota
Időpont: 2011. Január 11. este 7 óra

FOTÓGRÁFIAK: Kallós, Oligraf, PCHOUSE, NOVOCOM, GARA NORDINOR, Blondy, Petry, Úvegcentrum, Agrodívtrans, NÉPÚJSÁG, Miriap, krónika, új magyar szó

Röviden

Dinoszaurusz-kiállítás
Kolozsváron

Életnagyságú dinoszaurusz-modelleket tekinthetnek meg a kolozsváriak az Expo Transilvania kiállítóterben. Az őslénymakettek a hét végén érkeztek a Szamos-parti városba, és már a helyükre is kerültek. A *dinoszauruszok világa* című kiállítást eredetileg karácsony másodnapján nyitották volna meg, azonban ezt nem sikerült megvalósítani szervezési okokból. A látogatók összesen négy dinoszauruszfaj modelljét tekinthetik meg, amelyeket a kivitelyzők archeológusokkal együtt készítettek el.

Ötvenéves
a bukaresti Vígszínház

Kerek félévszázaddal ezelőtt, 1961. január 5-én írták alá a bukaresti Vígszínházat létrehozó alapokmányt. Az évforduló alkalmából ma az akkori munkaközösség még életben lévő tagjai gyűlnek össze. Az új színház kezdeményezője és vezetője Radu Beligan volt, aki színészeket, rendezőket és díszlettervezőket gyűjtött maga köré. Az elmúlt ötven év alatt a klasszikus és a román vígjátékok sorát mutatták be, némelyikkel külföldön is nagy sikert arattak, mint például Gogol Revizorjával.

Százéves lett „minden
fesztiválók őse”

Megkezdődtek az előkészületek a 100. Bayreuthi Űnnepi Játékokra, amely július 25-én a *Tannhäuser* új változatával indul. A most nyilvánosságra hozott statisztikák szerint 1876, az első fesztivál óta 2485 bemutatást tartottak. 1876. augusztus 13-án egyébként *A Rajna kincse* premierjével indult a fesztivál története; az első játékon Beethoven IX. szimfóniáját játszották Wagner műve mellett. Azóta csak Wagner alkotásai hangozhatnak el a Zöld Dombon, ez a tény sok vitára adott alkalmat.

Film az „embermentő
Göringről”

Nagy-Britanniában mutatják meg elsőnek annak a részben Magyarországon forgatott dokumentumfilmnek a televíziós változatát, amely a második világháború idején zsidókat mentő Albert Göring, Hermann Göring hírhedt náci vezető testvéreinek történetét kíséri végig.

Hibaigazítás

Az erdélyi színházak szilveszteri kínálatáról szóló *Szilveszter a teátrumban* című tavalyi összeállításunkban tévesen írtuk azt, hogy Marosvásárhelyi Rádió tizennegyedik kabaréműsorát – Gáspárik Attila és Nagy István fellépésével – Szászrégenben is bemutatják. Az érintettektől és az olvasóktól elnézést kérünk.

Bevásárol a Székely Múzeum

Újabb két értékes műalkotással gazdagodott a Csíki Székely Múzeum Nagy István- és Zsögödi Nagy Imre-gyűjteménye. Az alkotásokért tizen-nyolcezer eurót fizetett a múzeumot fenntartó önkormányzat.

Baloga-Tamás Erika

▶ Két értékes alkotással gazdagodott nemrég a Csíki Székely Múzeum gyűjteménye. A csíkszeredai önkormányzat december végi rendkívüli ülésén döntött arról, hogy megvásárolják a Nagy István- és Zsögödi Nagy Imre-festményeket a kolozsvári Quadra Galéria és Aukcióháztól. Mint arról lapunkban is beszámoltunk, a kolozsvári galéria a karácsonyi árverés anyagát Székely-

A jelentős saját gyűjtemény mellett nagyhatású időszakos kiállításokat rendeznek Csíkszeredában

földön is bemutatta, az eseménynek a Csíki Székely Múzeum adott otthont. Gyarmati Zsolt, a csíkszeredai intézmény igazgatója akkor azt nyilatkozta lapunknak: szeretnék, ha Székelyföldön is megteremtődne az aukciók, a műtárgyvásárlás kultúrája, ezért is adnak szívesen teret az ilyen és hasonló rendezvényeknek. A csík-

szeredai múzeumban három napon keresztül lehetett megtekinteni a mintegy 120 munkát, az erdélyi művészet remekeiből készült válogatást, köztük a most megvásárolt alkotásokat is. Zsögödi Nagy Imrének – akit Székelyföld egyik legkiválóbb festőjeként tartanak számon – a nagyméretű *Pásztorok* (1958) című képe, a csikmindszenti szüle-

tésű Nagy Istvánnak pedig egyik pasztellje szerepelt a kiállításban. „Mivel az említett két alkotás nem került kalapács alá a december közepén Kolozsváron tartott *Transilvania* című karácsonyi aukción, a csíkszeredai önkormányzat a tartalékalapból kiutalta a megvásárlásukhoz szükséges 18 ezer eurót” – tájékoztatta lapunkat Gyarmati.

mat Zsolt, akitől azt is megtudtuk, hogy a képek csak január közepén érkeznek meg a csíkszeredai múzeumba.

„Nagy örömmel nyugtázom, hogy a 2009-es évhez hasonlóan, amikor is 16 darab Nagy István-festményt sikerült megvásárolni, most ismét gyarapodhatott a múzeum gyűjteménye. És ami a legfontosabb, olyan darabokat sikerült megvásárolni, melyek beilleszkednek a már meglévő gyűjteményünkbe” – magyarázta az igazgató. A Csíki Székely Múzeum ugyanis már jelentős gyűjteménnyel rendelkezik mindkét székely művész életművéből. Zsögödi Nagy Imre hagyatékának túlnyomó részét, azaz mintegy hétezer leltári tárgyat, köztük sok száz festményt őriz a csíki intézmény, ugyanakkor az Erdélyben feltehető Nagy István-hagyatékából is ők tárolják a legtöbb darabot. „Nagyon jó, hosszú távú befektetést jelent, hogy az elmúlt években ilyen nagy tételben sikerült műtárgyakat vásárolni. Nagyon kevés kulturális intézménynek, múzeumnak van lehetősége manapság arra, hogy műtárgyakba fektessen” – fejtette ki lapunknak Gyarmati. ◀

Telek az Erdélyi Magyar
Művészeti Galériának

A Székely Nemzeti Múzeum szomszédságában épülne fel az Erdélyi Magyar Művészeti Galéria. A megalapítás fontos lépése történt meg azzal, hogy az önkormányzat megvásárolta az erre szánt negyvenáras telket.

Kovács Zsolt

▶ Alig járt le Háromszéken a Képzőművészet Éve, újabb nagyszabású művészeti kezdeményezés indul Sepsiszentgyörgyön.

„A Kovászna Megyei Tanács a tavalyi év végén 40 áras telket vásárolt a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum szomszédságában, ezzel lehetővé vált, hogy a tervek szerint bővítse a múzeumot, és létrehozzák az Erdélyi Magyar Művészeti Galériát” – jelentette be Tamás Sándor. A háromszéki önkormányzat elnöke elmondta: gazdasági válság idején ez a telekvásárlás stratégiai befektetés. A Kovászna Megyei Képzőművészeti Szövetség és a Barabás Miklós Céh vezetőivel úgy ítélték meg, hogy szükség van egy olyan helyre és intézményre, amelyben nagyobb teret kap az erdélyi magyar művészet. Ugyanitt egy gyűjtőközpont is működne, amely felvásárolná az erdélyi magyar képzőművészek hagyatékát, így mentené meg az értékes munkákat az elkallódástól. Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója elmondta: az álta-

la vezetett intézményt már sokszor keresték fel művészek örökösei, és felajánlották azok hagyatékát, de jelenleg ezeket nem tudják megfelelően tárolni és kiállítani. Az Erdélyi Magyar Művészeti Galéria létrehozásának egyik legkitartóbb szorgalmazója, Vargha Mihály szerint a tervezett galéria hiánypótló lehet, hiszen nincs olyan helyiség, ahol ki lehetne állítani az erdélyi és székelyföldi alkotások teljes spektrumát, illetve nincs olyan hely, ahol nagyméretű festményeket és szobrokat lehetne bemutatni. Példaként említette Gyárfás Jenő *Tetemrehívás* című monumentális, 4x4 méteres festményét, amelyet azért nem lehet Budapestről elkérni és szülőföldjén bemutatni, mert nincs ehhez megfelelő tér. Háromszéken tavaly tartották a Képzőművészet Évét, amely 22 ezer látogatót vonzott a különböző kiállításokra. Ez alkalomból számos kiadvány, honlap is megalakult, és Sepsiszentgyörgyön létrejött Székelyföld egyetlen, kortárs művészetet bemutató intézménye, a MAGMA Kortárs Művészeti Kiállítóter. ◀

Edith Piaf, „verébszárnyon”

Beszélgetés László Zsuzsa marosvásárhelyi színművésszel

Antal Erika

▶ A Verébszárnyon – Hommage a Piaf című egyéni műsora nagy sikert arat a marosvásárhelyi színházban. Hogyan született meg az Edith Piaf-előadás?

– Már nagyon rég óta dédelgettem álmodom egy Piaf-est, amit most sikerült megvalósítani. Még egész fiatalon kezdett foglalkoztatni, az agyamat és a lelkemet is megragadta Piaf. Amikor színésznő lettem, eldöntöttem, hogy ha én egyszer előllok egyéni műsorról, akkor azt Piaf-ról fogom megcsinálni. De évekig csak ötletszinten és álomszinten volt, pár évvel ezelőtt kezdtem el foglalkozni vele komolyabban, és végül sikerült összehozni az előadást, ami tulajdonképpen már nem egyéni műsor, mert részt vesz benne egy kolozsvári román színészkolléga, koreográfus Liviu Matei és két nagyszerű muzikus, Zeno Apostolache és Zonda Attila, az előadást pedig Kövesdy István rendezte. A címén sokat gondolkoztam, végül – *Verébszárnyon, hommage à Piaf* – Kövesdy találta ki, és szerintem ez egy találó cím, mert sűríti az énekes sorsát: hogy ilyen kicsi szárnyakon milyen nagy magasságokat lehetett megrepülni.

▶ Énekből és prózából áll az előadás, hogyan alakult ki a szövege?

– Az évek során elég sok könyvet és darabot elolvastam, amit róla írtak, gyűjtöttem a vele kapcsolatos információkat, az előadás szövegét én írtam, én állítottam össze, és az utolsó percig dolgoztunk még rajta a rendezővel. Megpróbáltam időrendi sorrendbe helyezni tíz dalt, erre a tíz dalra fűztem fel az élete történetét. Butaság lett volna Piaf-ként ágálni egy órán át, ezért megpróbáltuk személyes hangvételből indítani az egész előadást, úgy, hogy László Zsuzsa színésznő mesél Piaf-ról, nem én vagyok Piaf, hanem én mesélek róla.

▶ Miért volt vonzó Piaf alakja, élete, van valami hasonlóság?

– Semmiféle hasonlóság nincs, mert ez a nő nem egy szokványos életet élt, én pedig egy normális, hétközna-

pi életet élek. Tulajdonképpen nem is tudom megmagyarázni, ez olyan ösztönszerűen történt. Tizenévesen zsigerből valamire nagyon ráhangolódtam... Piaf hangja volt az, ami engem megfogott. Persze nagyon izgalmas élete volt, amikor elkezdtem foglalkozni vele, és több mindent megtudtam róla, hihetetlenül izgalmas volt, de biztos a hangja volt, az ami először nagyon megragadott.

▶ Mennyire ismerik ma Piafot, vagy mennyire akarják megismerni?

– Meglepett, hogy mennyire fogékonyak az emberek. Én is úgy gondoltam, van egy idősebb generáció, van a mi generációnk, akik ismerik és szeretik, de a mai fiatalok nem igazán tudják, hogy ki Piaf, nem hallgatja. Éppen ezért nagyon kellemes meglepetés volt számomra, hogy nagy az érdeklődés és kiderült, hogy hallgatják, ismerik és érdeklődi őket Edith Piaf. Az előadásokon nagyon sok fiatal van a közönség soraiban és nagy érdeklődéssel követik a történetet. Ami még nagy örömmre szolgált, hogy miután bemutattam az előadást, többen mondták, hogy hazamentek, és Piaf-dalokat kerestek és hallgattak. Sokan jeleztek vissza, és ha mást nem, ha csak ennyit sikerült elérnem, hogy felkeltsem az érdeklődésüket, már nagy elégtétel számomra.

Web-bűnözők országa

Románia a tizedik helyen szerepel a hackertámadások toplistáján

F. I.

Az amerikai hackerek toronymagasan vezetik a www-bűnözők FBI által összeállított toplistáját, a támadások 66 százalékát az ő számlájukra írják, őket tisztes távolságból az angolok követik, 10 százalékos „piaci részesedéssel”, de a hazai adathalászok is befértek a legtevékenyebb tíz ország „aktivistái” közé. A tavalyi év végén a hatóságok megsemmisítettek egy romániai hackercsoportot, akik mintegy 11 millió eurós veszteséget okoztak a világ vezető telekommunikációs szolgáltatóinak. Ugyancsak decemberben kapcsolták le a galaci származású Gigi T. nevű internetes rablót, aki egy amerikai állampolgárt zsarolt meg miután feltörte annak elektronikus postáládáját. A gyanútlan áldozattól négyezer dollárt kért, aminek felét sikerült megkaparintani mielőtt az FBI a román rendőrök bevonásával közbelépett volna. December 30-án Gigi-t egy év és két hónap szabadságvesztésre ítélték.

Azonban nem ez a két mostani eset irányította a román cyberbűnözőkre az amerikai Szövetségi Nyomozóiroda figyelmét. Román volt például az első, tip phishing-tevékenység miatt elítélt külföldi állampolgár, akit amerikai földön értek tetten. A krajovai Ovidiu-Ionuț Nicola-Romant 2009 áprilisában négy év börtön-

Eszmecsere az évi, nemzetközi hackertalálkozón. A tét óriási

büntetésre ítélték. Ugyancsak figyelemreméltó tevékenységet folytatott a magát Vlăduț-nak kiadó bukaresti Vlad Duiculescu is, aki 2005 és 2008 között a becslések szerint legalább kétmillió dollárt csalt el az eBay ügyfeleitől. Egy aradi adattolvaj, Victor Faur tavalyelőtt a NASA adatbázisát törte fel, amiért másfélmillió eurós kártérítésre kötelezik. Öt éve pedig a 23 éves Eduard

Lucian Mândru, a iasi-i Alexandru Ioan Cuza Egyetem diákja feltörte a Pentagon szervereit – 15 ezer lej kaució megfizetése után szigorú feltételekkel szabadlábra helyezték. A matematika-olimpia nyertes Bogdan Gabriel Ionescu 2008 júliusában került a rendőrség horizontjába, miután adathalászattal 200 ezer eurót nyúlt le – jelenleg azonban az egyik legjobb online-rendőr.

Tavaly január és november között az informatikai bűnözést megelőző rendőrségi alakulat 1 318 bűnügyi dossziét készített, 57 hacker-csoportot semmisített meg, 262 személyt tartóztatott le, akik három hónaptól 12 évig terjedő börtönbüntetésre számíthatnak. A rendőrségi jegyzőkönyvek szerint a hackerek áldozatainak 80 százaléka amerikai állampolgár vagy intézmény. ◀

Száz szó

A szex fontosabb, mint a tanulás Magyarországon – legalábbis ez derül ki a Központi Statisztikai Hivatal legújabb adataiból, ami szerint a magyar háztartások többet költenek egy évben utcalányokra, mint például az oktatásra. A számok szerint örömlányokhoz tavaly 158 milliárd forint vándorolt a családi kasszákból, míg az oktatásra 142 milliárdot szántak. Távol áll tőlünk, hogy az előbbi hírrel hozzuk összefüggésbe, hisz nyilvánvalóan a véletlen műve az, hogy Schmitt Pál újévi beszéde, amit saját maga írt 17 helyesírási hibával jelent meg a Köztársasági Elnöki Hivatal honlapján. A megválasztásakor a magyar nyelv védelmét, művelését egyik legfontosabb feladatának nevező Schmitt a Himnuszt is hibásan idézte.

(efi)

Röviden

Elhunyt Anne Francis, a Tiltott bolygó főhősnője

Elhunyt Anne Francis amerikai színésznő (képünkön), akinek legismertebb szerepe a *Tiltott bolygó* című, 1956-os sci-fi klasszikus volt, melyben Leslie Nielsen oldalán tűnt fel. Francist 80 éves korában érte a halál

egy Santa Barbara-i idősök otthonában, hasnyálmirigyrákban szenvedett. A rákbetegséget 2007-ben állapították meg nála. A hatvanas években szerepelt a *Honey West* című sorozatban, amelyben magánetekívet játszott. Alakítását Arany Glóbusz-díjjal ismerték el. Pályafutását még a televízió hőskorában kezdte, filmsikerei előtt a Broadway-en játszott. Karrierje során mintegy 30 filmben szerepelt.

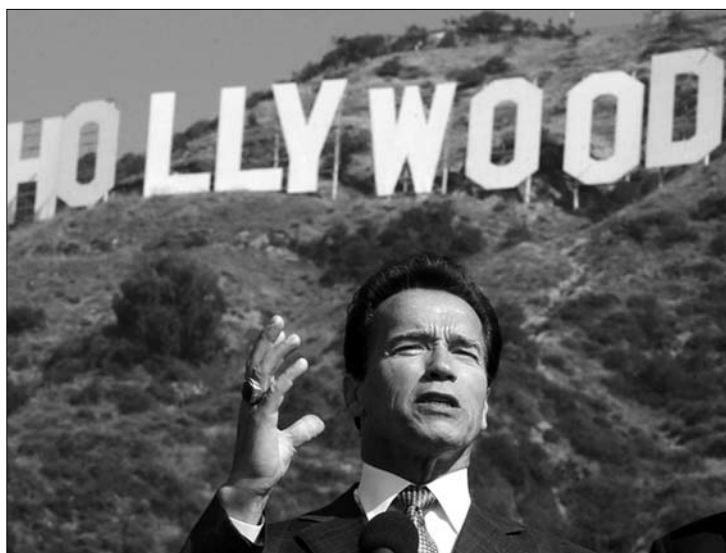
Magyar filmek a Piatra Neamț-i fesztiválon

Több magyar rövidfilm is versenyez a január 6–9 között zajló, Piatra Neamț-i Filmul de piatră rövidfilm-fesztiválon: Bálint Orsolya *En és az enem*, Dunai László *Víz alatt*, Kádár Melinda *Két igaz*, Pünkösti Laura *A játék*, valamint Török Tihamér *Klinika* című alkotásai szerepelnek a válogatásban. A nyertesről a Napoleon Helms filmrendező, Copel Moscu dokumentumfilmrendező, David Procter operatőr, Benjamin Ribout, a KINOdiscea gyerekfilm-fesztivál művészeti igazgatója, valamint Irina Săulescu színésznő alkotta zsűri dönt.

Ismét filmsztár lesz Arnold?

ÚMSZ

Hollywood is tárt karokkal várja a testépítőből lett színészből lett üzletember és politikus Arnold Schwarzenegger, aki hét év után távozik a legnépesebb amerikai tagállam, Kalifornia éléről. A december 17-én barátai és családja részvételével megtartott búcsúpartiján viszont azt mondta: még nincs konkrét terve a jövőre nézve. Schwarzenegger 2003-as megválasztása óta hanyagolta Hollywoodot, szigorúan távol maradt a filmtől és nem tudni pontosan, visszatérne-e a színészhöz. „Attól függ, megkeresnek-e egy jó forgatókönyvvel” – terelt még októberben is. A *Variety*nek később már biztató-

A kormányzói székéből Hollywood kamerái elé vonulhat Schwarzenegger

ban nyilatkozott: „Olyan ez, mint a biciklizés vagy a sielés. Újra belevág, és máris úgy érzed, mintha nem is hagyta volna ki semmit.” Több pletyka szerint Schwarzenegger James Cameronnal már egy ideje tervezi a *True Lies 2*-t, és egy Cameron által rendezett *Terminator* is elfeledtethetné a legutóbbi folytatásokat. Más hírek szerint Sylvester Stallone példáját megirigyelve a rendezés mellett köthet ki, sőt többen az Amerikai Mozgóképi Alapítvány elnökeként képzelték el. Habár Schwarzenegger elmondása szerint ezzel senki sem kereste meg. De búslakodásra nincs oka, Dmitrij Medvegyev orosz elnök viccesen már fel is ajánlotta neki a moszkvai polgármesterséget. ◀

Etno-siker szilveszterkor

ÚMSZ

A *Pro TV* szilveszteri műsorai és filmjei érték el a legmagasabb nézettséget december 31-én és 1-jén, 1,9 millió néző igényeit elégítve ki. A nézettségi verseny igazi nyertese azonban Silviu Prigoană demokrata-liberális képviselő *Etno Tv*-je, amely a harmadik helyre küzdött fel magát szilveszter éjszaka.

A szemetesmogul manele-tévéje az *Antena 1* után bizonyult a harmadik legnézettebb adónak a 22 óra és éjfél közötti időszakban, 632 ezer nézőt ültesse a képernyő elé, szemben a Voiculescu-tévé 1,86 millió

nézőjével. A csatornának olyan adókat sikerült megelőznie, mint például a közszolgálati televízió egyes csatornája, amely szilveszter éjszakájára időzített Eurovízió-döntőjével csupán 333 ezer nézőt tudott a fotelekbe ültetni, ami a hetedik helyre volt elegendő. A *TVR 1* fénykorában, például 2002-ben megközelítőleg 1,6 millió nézőt számlált.

A legtöbben természetesen a 2010-es év utolsó perceiben követték a tévéket, a *Pro TV* aranypercében, éjfélkor, országos szinten 2,18 millió nézőt számlált, míg az *Antena 1* 2,17 milliót. ◀

MÉDIAPARTNEREINK

manna.ro

Prima Rádío
Székelyudvarhely első rádiója!

MŰSOROK:

- ZENES ÜZENETEK
- ÉBRESZTŐ
- HÍREK
- UNITÁRIS FELŐR
- HANGOLÓ
- SZÍNES GRÁK
- KAMASZORÓ KAMASZORÓ
- RESTORATÍV FELŐR
- HANGOLÓ
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- MAGASFEJZÜTTÉK
- ZARÁNDOKTÓN

www.prima-radio.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2011. január 6.

A nap filmjei

TV2, 22.20

Édes kis semmiség

Christina és barátai: Courtney és Jane három szexi szingli, akik imádják az éjszakai életet. A város egyik legmenőbb szórakozóhelyén Christina váratlanul megismerkedik Peterrel, a tökéletes férfival. Miután Christina megtudja, hogy a kiszemelt úriember elhagyta a várost, Courtney-val autóba pattannak, hogy felkutassák. De a nagy Ő felé vezető rögs út csábító meglepetésekkel van kikövezve.

m1, 22.40

Lépteid nyomában

Salvatore Mancuso a húsvéti ebédnél kapja a rettenetes hírt: fiát, az alig 21 éves Carlót meggyilkolták Berlinben. A család gyászát még elviselhetetlenebbé teszi, hogy azt sem tudják, hogyan került a fiú oda. Csak most döbbenek rá, hogy semmit sem tudnak róla. Salvatore nem bízik a német rendőrségben. Berlinbe utazik, hogy maga derítse ki, mi történt.

DUNA TV, 0.30

A ruha

A textilgyár igazgatója művészeti tanácsadójának határozott tiltakozása ellenére egy különös, kék színű, levélmintás anyagot választ ki a készletből. Az anyagból azonnalmó ruhát is készít a bizarr szexuális szokásokkal sújtott tervező. A butik kirakatában díszelő modell hamarosan gazdára is talál. És ezzel megkezdődik a „ruha története”. Bárkihez kerül ugyanis a varázslatos darab, végzetes.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közélejtől **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti útköz **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.00** Híradás, Zenei üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **9.50** Derrick (német krimisor.) **11.00** Család-barát **11.55** A világ konyhái **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.15** Kikötő - Friss **15.25** Virágzó Magyarország **15.50** Fejezetek Magyarország közlekedéstörténetéből **16.20** Univerzum **17.15** Bűntettek a természet ellen **18.15** Térkép **18.55** Híradó **19.00** Az EU-elnökség hivatalos átadás-átvételi ceremóniája (élő) **19.40** Híradó **20.10** Optimista - Winter Lajos, a póstyéni fürdő építője **21.10** Híradó **21.25** Közbeszéd **21.50** A velencei La Fenice színház **22.20** Sport hírek **22.25** Váltó **22.40** Velencei karneval (francia-olasz zenés dráma, 1989) **0.30** A ruha (holland film-dráma, 1996) **2.05** Kikötő - Friss (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó **9.10** Szent pontok **12.50** A palota legendái: Jumong herceg (ism.) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** A Delta emberei **14.50** Csak Románia! **15.00** Teleshopping **15.30** Akzente? **16.45** Nina otthona (francia filmdráma, 2005) **17.45** Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás **18.00** Hírek, időjárásjelentés **18.30** A palota legendái: Jumong herceg (sor.) **19.35** Csak Románia! **19.40** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **20.40** A nap témája **21.10** Művészetek (francia vígjáték, 2006) **23.10** Az ismeretlen katona (kanadai-izlandi-angol filmdráma, 2005) **0.55** Csak Románia! (ism.) **1.00** Nina otthona (francia filmdráma, 2005) (ism.) **2.00** A világ közepe (amerikai filmdráma, 2001) **3.30** Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.10 Gyilkos sorok (sorozat) **11.00** Egy kórház magánélete (ismétlés) **11.55** Tuti gimmi (sorozat) **12.40** Alkony sugárút (ismétlés) **14.45** Monk (sor.) **16.30** CSI (sorozat) **17.20** Gyilkos számok (sorozat) **18.10** A nagy házalakítás **19.00** A dadus (sorozat) **19.25** Jóbarátok (sorozat) **20.30** Két pasi - meg egy kicsi (sorozat) **21.30** CSI: A helyszínelők (sorozat) **22.30** CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel **10.00** Úditó Szilágyi Tibor műsora **10.55** Nappali **13.01** Híradó **13.18** Sporthírek **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Szomszédok (magyar sorozat) **14.35** Slovenski Utrinki **15.05** Együtt **15.35** Átjáró **16.05** Összhang **17.00** Jelképtár **17.05** Eufória **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.55** Teadélután **18.35** A Silla királyság ékköve (dél-koreai sor.) **19.35** India - Álomok útján (brazil-indiai kaland sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sporthírek **21.05** Jelfogó **22.05** Az Este **22.40** Lépteid nyomában (olasz filmdráma, 2009) **0.30** Barangolások öt kontinensen **0.55** Hírek **1.00** Sporthírek **1.10** Ma Reggel (ism.) **Benne:** Híradó, sporthírek, időjárás **3.00** Jelfák (ism. sor.)

TVR 2

7.00 Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sorozat) **7.55** Csak Románia! **8.10** Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor **10.00** Szabad a szembejövő sáv (ism.) **11.00** Vallomások **12.00** Hírek **12.30** Nyomoz a tanárnő (olasz sor.) (ism.) **13.25** Teleshopping **14.30** Együtt Európába **15.30** Ar cés hasonlóság **16.00** Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sor.) **17.00** Hírek **17.30** Vallomások **18.30** Bazár **19.00** Nyomoz a tanárnő (olasz sor.) **20.00** Szabad a szembejövő sáv **21.00** Murphy törvénye (angol sorozat) **22.00** Hírek **23.00** Heuréka (amerikai kaland sorozat) **23.55** Csak Románia! **0.00** IT zon@ (ism.) **0.30** Különleges hadműveletek (ism.) **1.00** Vallomások (ism.) **2.00** Murphy törvénye (angol sor.) **3.00** Tonomat DP 2 (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **11.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Fogadás a félelemmel **14.10** Entertainment Spot Central **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Külön kiadás **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.00** Férfi röplabda mérkőzés: Remat Zal'u - VFB Friedrischafen (live) **21.00** Sport.ro Hírek **22.00** Wrestling WWE PPV **1.00** Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Srpski Ekran **10.25** Unser Bildschirm **10.50** Sport 2010 (ism.) Úszó világesemények 2010 **11.20** Sport 2010 (ism.) Magyar sportsikerek 2010 **12.05** A múzsa csókja **12.30** Legadás konyhák **13.01** Híradó **13.15** Sporthírek **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Musica Historica **14.55** Sirják hol domborulnak... **15.20** Háttér tudomány **15.50** Énekelt versek **16.20** Drága doktor úr (sor.) **17.15** Párizsi jóbarátok (sor.) **18.00** Bűvölet (olasz sor.) **18.25** Magyar retro **19.20** Átjáró **19.50** Esti mese **20.15** Therese nővér.com (sor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sporthírek **21.30** Dublini doktorok (ír sor.) **22.25** Biszku és a többiek **23.45** Záróra (ism.) **0.35** India - Álomok útján (brazil-indiai kaland sor.)

PRO TV

5.15 Alma a fájától (am. vígjáték, 1986) (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport, Könyvbemutató **10.00** A tökéletes férj (am. filmdráma, 2005) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai thriller, 2001) **13.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **13.45** Veszélyes titkok (kan. dráma, 2007) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Befejzetlen élet (am.-német dráma, 2005) **19.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Tűzparancs (amerikai akciófilm, 1996) **Sz. Kurt Russell, Steven Seagal, Halle Berry, David Suchet** **23.00** Otthon, biztonságban (am. thriller, 2006) **0.45** Tűzparancs (am. akciófilm, 1996) (ism.) **3.00** Otthon, biztonságban (am. thriller, 2006) (ism.)

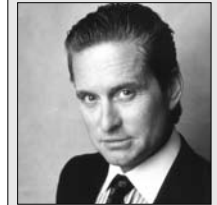
Seagal, Halle Berry, David Suchet **23.00** Otthon, biztonságban (am. thriller, 2006) **0.45** Tűzparancs (am. akciófilm, 1996) (ism.) **3.00** Otthon, biztonságban (am. thriller, 2006) (ism.)

RTL KLUB

7.00 meneTrend (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli **10.05** Te vagy az életem (argentín sor.) **10.50** Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.) **11.15** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **13.15** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.20** 112 - Életmentők (német akció sor.) **16.35** A szerelem rabjai (arg. sor.) **17.50** NekedValó **18.40** Mindörökké szerelem (mexikói sor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.00** ValóVilág (2010) (élő) **21.05** Fókusz **21.40** Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek **22.20** Jackie, a jó fiú (am.-hongk.-auszt. akció-vígj., 1997) Utána: RTL-hírek **0.05** Házon kívül **0.30** PokerStars.net - Big Game Utána: RTL hírek **1.30** Reflektor **1.45** Infománia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călinel **10.00** Sajtószemle Mircea Badeaval **11.00** Halálhajú 2 - Rettetés a vízen (amerikai thriller, 2001) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Szeretném, ha szeretnél (amerikai-német romantikus vígjáték, 2001) (ism.) **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** A Maharadzsa lánya (olasz-német drámasorozat) **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.30** A testőr (amerikai thriller, 2006) **Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Kim Basinger, David Rasche** **22.30** Híradó, Sport, időjárásjelentés **23.30** A sebhelyesarcú (amerikai akcióthriller, 1983) **2.30** Maffiózó: apa és fia (amerikai krimi, 2004)

Sutherland, Kim Basinger, David Rasche **22.30** Híradó, Sport, időjárásjelentés **23.30** A sebhelyesarcú (amerikai akcióthriller, 1983) **2.30** Maffiózó: apa és fia (amerikai krimi, 2004)

FILM+

8.05 Gyagya banya (am. vígjáték) **10.00** Televíziós vásárlás **13.05** Kalózok kincse (am. családi kalandfilm) **15.05** Az aztékok bukása (olasz-spanyol-portugál kalandfilm) **17.00** Programozott halál (amerikai thriller) **18.45** Tűzkigyó (kanadai-amerikai horror) **20.25** A Szfinc boszúja (angol-kanadai sci-fi) **22.10** Sivatagi lavina (am. akciófilm) **0.05** Szörnyek szigete (amerikai horror, 2005)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.30** Stahl konyhája **10.35** Babapercek **10.40** Teleshop **12.10** Árva angyal (ism.) **13.00** Ő, testvér, merre visz az utad? (am. kalandf., 2000) **14.50** EZO.TV **16.00** Dokik (am. sor.) **16.30** Charly, majom a családban (német sor.) **17.30** Marina (mex. sor.) **18.30** Árva angyal (mex. sor.) **19.30** Tények **20.05** Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik! **21.10** Aktív **21.45** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.20** Édes kis semmiség (am. rom. vígj., 2002) Közben: Kenőrsorsolás **0.00** Tények Este **0.30** EZO.TV - Jósok, látók, médiumok! **1.25** DAKAR 2011 Argentína - Chile **1.55** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.45** Életfogytig zsaru (am. krimisor.)

PRIMA TV

7.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) **7.45** Szívek találkozása (ism.) **8.20** Sport Florentínával **8.30** Teleshopping **9.00** Fallen 3 (am. akcióf., 2006) (ism.) **10.45** Egy végtelen nyár (német romantikus dráma) (ism.) **12.30** Teleshopping **13.00** Kacsamesék (rajzf. sor.) **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sorozat) **15.00** NCIS (amerikai krimisorozat) **16.00** Maradj mellettem (német romantikus dráma, 2004) **17.30** Világiak **18.00** Hírek, sport **19.00** Fókusz **19.30** A cseresznye a tortán **20.30** Farmer vagyok, feleséget keresek **22.00** Focus Monden (ism.) **22.30** Titkos szerelmek (telenovella) **23.15** NCIS (amerikai krimisorozat) **0.15** A Keresztapa 3 (amerikai gengszterf., 1990) **2.00** Hírek (ism.)

KANAL D

8.00 Árulás a családban (sorozat) **9.30** Teleshopping **10.00** Menyet anyának 5 **12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** Titkos szerelem (sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **20.00** Menyet anyának 5 **20.30** Ha ügyes vagy pénzért nyerhetsz **22.00** Ezel (török sorozat) **23.30** Egy örült elme játéka (amerikai thriller) **1.30** Hírek (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **Vitamúsor újságírókkal** **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **11.30** Négytetszet (ism.) **Riportmagazin** **11.05** BBC Click (ism.) **A BBC informatikai magazinja** **11.30** Negyedik (ism.) **12.05** Vonalban **Interaktív politikai show-műsor** **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Széles út (ism.) **Motoros életmód-magazin** **15.30** GyógyHír (ism.) **Egészségügyi magazin** **16.05** Vetítő (ism.) **17.05** Arcok a liftben (ism.) **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Soroló **19.05** Vonalban **Interaktív politikai show-műsor** **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzártá **Vitamúsor újságírókkal** **23.05** Szilvett (ism.) **0.05** BBC Híradó (ism.)

DISCOVERY

6.30 Végzetes másodpercek **7.00** Ótödik sebesség **8.00** Autókereskedők - BMW 325i **9.00** Halálos fogás - A szerencsére várva **10.00** Piszkos munkák - Chipskészítő **11.00** Végzetes másodpercek **12.00** Amcsi motorok - Esab motor **13.00** A túlélés törvényei - Patagónia 1 **14.00** Állítólag... - Konyhai katasztrófák **15.00** Piszkos munkák **16.00** Hogyan készült? Töltött olívabogyó, asztrolábium, nyereg **17.00** Halálos fogás **18.00** Amcsi motorok - Meteoritemberek motor **19.00** Túlélés törvényei **20.00** Állítólag... **21.00** Hogyan csinálják? **21.30** Hogyan készült? **22.30** Halálos fogás - Zöldfülkék **23.30** Túlélőpár-baj - Hajótörés **0.30** Vissza a repülő **1.30** Fekete arany **2.30** Ausztrália határain

ETV

9.00 Hitélet ism. **16.00** Híradó **16.15** Hitélet ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Híradó **17.40** Izzító **14.45** Kalendárium **17.50** Egészséges percek **17.55** Könyvajánló **17.57** Életképek **18.00** Reggeli terefe-re **17.55** Zene **18.30** Híradó **19.00** Többzemközt **19.30** Híradó **20.00** A Jazz születésétől napjainkig **21.00** Többzemközt **21.30** Híradó **22.00** Tarsas Játékok

Január 5., szerda

Az év 1. hete és 5. napja, hátravan 360 nap

Ma **Simon** és **Emília** napja van. A Simon a Simeon név görög Szimón alakváltozatából ered. Az Emília női név az Emil férfinév női párja. Holnap a **Gáspár**, **Menyhért** és **Boldizsár** nevek ünnepelnek.

Évforduló

Vízkereszt előestéje. Ilyenkor szentelik meg a szentelt vizet és a tömjént a katolikus papok a templomokban.

- 1849 – Görgey honvédserege Vác irányában kivonul Pest-Budáról. Windisch-Grätz császári csapatai elfoglalják a fővárost.
- 1896 – Wilhelm Conrad Röntgen felfedezéséről szóló hír megjelenik a bécsi *Neue Freie Presse* újságban.
- 1868 – Megjelenik a *Borszem Jankó* című élelapp.
- 1911 – A Monacói Hercegségben elfogadják az alkotmányt, a törpe ország államformája: alkotmányos monarchia.
- 1932-ben született Umberto Eco olasz író, irodalomtörténész, esztéta, *A rózsza neve* szerzője.
- 1972 – Richard Nixon jóváhagyja a Space Shuttle végső terveit, és elrendeli megépítését.

Vicc

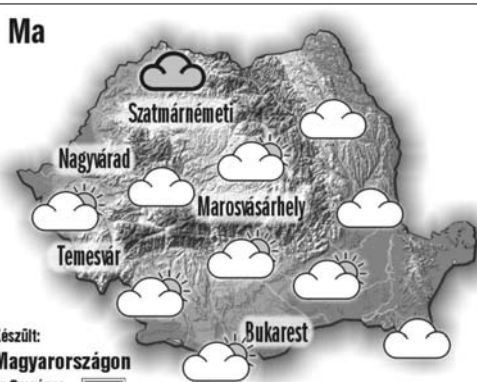
A férj hazaér a munkából és kérdezi a feleségétől:
– Drágám, akarsz sok lóerős, hatalmas, sofőr által vezetett járművön utazni a városba?
– Persze, életem!
– Jó, akkor gyere, és szálljunk fel a buszra!

Recept

Rakott zöldség olasz módra

Hozzávalók: 50 dkg burgonya, 50 dkg sárgarépa, fél fej zeller, 2 csirkemell (sült), 1 fej vörshagyma, 8 dkg vaj, 3 dkg liszt, 5 dl tej, 10 dkg reszelt sajt, bors, só.

Elkészítés: Forrásban lévő vízbe tesszük a megtisztított és csíkokra vágott zöldségeket, 5 percig főzzük, félretesszük. A felaprított hagymát 3 dkg vajban megpirítjuk, rászórjuk a lisztet, és felengedjük a tejjel. Kis lángon, kevergetve besűrítjük. Hozzáadjuk a reszelt sajtot, fűszerezzük, és félretesszük. 3 dkg vajban 5-6 percig pároljuk a felszeletelt burgonyát és a csíkokra vágott húst. Tűzálló tálba rétegezzük a burgonyát, a csirkehúst, a sárgarépát és a zellert, és ráöntjük a sajtmártást. A maradék vajat forgácsokra vágva rászórjuk, és forró sütőbe tesszük sülni. (Féldőben mérsékeljük a sütő hőmérsékletét.)

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nyugaton és Erdélyben folytatódik a borult, párás, helyenként tartósan ködös idő, inkább csak a magasabb hegyvidékeken van napsütésre kilátás. Számozott csapadék továbbra sem valószínű.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés időnként felhősödéssel -2°C	-9°C
Brassó	napsütés felhőkkel -2°C	-8°C
Bukarest	napsütés időnként felhősödéssel -9°C	-12°C
Csiksztereda	napsütés felhőkkel -4°C	-10°C
Kolozsvár	napsütés időnként felhősödéssel -5°C	-12°C
Marosvásárhely	felhős idő várható -4°C	-10°C
Nagyvárad	napsütés időnként felhősödéssel -2°C	-10°C
Szatmárnémeti	borongós idő várható -4°C	-12°C
Temesvár	napsütés időnként felhősödéssel -2°C	-9°C

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Nyugtalanul ébredt. Próbáld meg leküzdeni minden akadályt, bármi történjen, legyen határozott. Valami kulturális kikapcsolódás nem ártana, például egy színházi előadás.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ma fordítson különösen nagy gondot a megjelenésére. Ha társaságba keveredik, kellemes beszédmodora nem marad hatás-talan.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A kedvező bolygóállások hatására jó napja lesz. Tegyen a legjobb belátása szerint, ma bizton mindenki támogatni fogja. Napközben sétáljon a friss levegőn.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A Rák a kor embere. Emberséges, családias, és ez nemcsak a felszín. Szolidáris másokkal, a problémákhoz elfogulatlanul, nem pedig érzelmi közelít.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Az év elején közeli rokonaival váratlan esemény történhet. Lehet, hogy csak a hideg okoz valami kis betegséget. Emiatt ne búsuljon, ne szorongjon!

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Általános közérzete jó, bár ha a tükröbe néz, látja, hogy az ünnepek alatt felszedett néhány kilót. Itt az idő egy kis mozgásra, az időjárás nem akadály!

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Jupiter és az Uránusz együttállása engedelmiséget, különösképpen hozhat. Szinte mániákusan pozíciót követelhet magának. Életviteli szempontból itt az idő egy tisztítókurára.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Ha többnyire helyesen cselekedett az elmúlt évben, most élvezheti a jó döntések jutalmát. Lelkileg kiegyensúlyozott, ingadozásmentes, ösztönösen rokonszenves ember lesz.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Munkájában nyugodt, látszólag eseménytelen időszakra számíthat. Nem kell most az-zal törődnie, hogyan alakulnak a vállalkozás átfogó ügyei. Tegye a dolgát, mint rendesen.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Anyagi ügyekre is vállalkozhat, de legyen megfontolt. Gondolja végig, mi a közeljövő lehetősége. Megmutathatja, mennyire sokoldalú.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A tegnap keletkezett újhódtól rengeteg új energiára tett szert. Olyan lehetőségek megoldása vár Önre, amelyekhez teljes erőbedobásra van szüksége.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Szerelmét ma semmiképp se hanyagolja el. Ha bevonja fontos terveibe, döntéseibe, bizonyára jobban fog bízni Önben. Eszébe sem jut külső kapcsolatról képzelődni.

Wellness

Horváth István

***	TÖRÖK MELTÓSÁG	HORDÓ-ABRONCS	MEXIKÓI ÓSLAKOS	***	IDEGEN OLAJ	NÉMÁN IDEZI	INDIGÓHOZ KELL	DUSÁN TESTVERE	ZAJTALANUL MEGY
AZ EGYIK SZÜLŐ			HALOGATÓ						
EGYFELE KATONAI FEDEZÉK			MAGYAR FESTŐ (MIKLÓS)						
PÁGER ... SZINESZ						REGÉNY SZERZŐJE			
***	KÖZ-TERÜLET				RADIOAKTIV ELEM				
	PEK-SÜTEMÉNY				RENÁTA BECENEVE				
A TÖBBES SZÁM JELE		RÉTEGES PAPIR							HIRES OROSLÁN VOLT
REGÉNYT ALKOT		ÖLTÖNYT FELSEGÍT	ZENEI IRÁNYZAT					KÉRDŐ-SZÖCSKA	
GYAKORI KALAPDISZ			CSEH LÉGI-TÁRSASÁG					DRINÁBA ÖMLIK	
NEM GYORS						... TAYLOR; SZINESZŐJE			
GÁRDONYI HŐSNŐJE				HUNCUT GYEREK		SPANYOL AUTOJEL			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Háttér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az *Új Magyar Szó* bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az *Új Magyar Szó*ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agrus RADIO 88.3 fm naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agrusradio.ro

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió Fűlön csíp.

Sláger Rádió fm 105.9

94.0 fm PROF RÁDIO A ZENE ARAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIO ahol talál a szó

Címvédők szakaszgyőzelme

Dakar-rali

Turós-Jakab László

▶ A Cordoba és Tucumán közötti 764 km-es második szakasszal folytatódott hétfőn a 33. Dakar-rali, a világ legnehezebb és legnagyobb terepversenye, amelyet idén immár harmadszor rendeznek a dél-amerikai földrészen, argentin és chilei utakon.

A motorosoknál a 740 km-es össztávból 300 km volt gyorsasági, ami keményen próbára tette a kétkerekű járműveket „meglovaglós” versenyzőket. A győzelmet a tavalyi első francia Cyril Despres (KTM) szerezte meg, aki 3:19:11 óra alatt teljesítette a távot. A spanyol Marc Coma (KTM) 1:49 perc hátránnyal követte, a francia David Casteu (Sherco) pedig 3:46 perc hátránnyal. Utóbbi azonban a versenybírók négy büntetőperccel sújtotta, így a chilei Francisco Lopez Contrado (Aprilia) lépett előre. A szatmárnémeti Gyenes Emanuel (KTM) 17:11 perc hátránnyal a nagyon előkelő 20. helyet szerezte meg, a brassói Marcel Butuza (KTM) pedig 37:49 perc hátránnyal a 71-et.

Az összetettben Despres (5:17:42 óra) vezet Coma (2:35 p. h.) és az első szakasz portugál győztese, Rubén

A 33. Dakar-ralit, a világ legnehezebb terepversenyét harmadszor rendezik a dél-amerikai földrészen

Faria (KTM, 6:13 p. h.) előtt, Gyenes a 19. (28:35 p. h.), Butuza pedig a 83. (1:15:49 óra hátrány).

Az autósokra 324 km-nyi gyorsasági várt, a győzelmet pedig a Carlos Sainz-Lucas

Cruz-duó (spanyolok, Volkswagen Touareg) szerezte meg 3:11:28 órás időeredménnyel. A Nasser Al-Attijah – Timo Gottschalk katarai-német kettős (Volkswagen) 1:03 perc hátránnyal

a második helyet szerezte meg, a Stéphane Peterhansel-Jean-Paul Cottret francia kettős (BMW) pedig 1:34 perc hátránnyal a harmadikat. Az összetettben Sainz, Cruz (5:30 óra),

Peterhansel, Cottret (3:05 p. h.), Al-Attijah, Gottschalk (3:19 p. h.) a dobogós sorrend.

A quad kategóriában Yamaha-pódium alakult ki a második szakasz végén, az argentin Alejandro Patronelli (3:40:35 óra), a cseh Josef Machacek (23 mp. h.) és a szintén argentin Tomas Maffei (4:21 p. h.) követte a célban. Az összesítésben Machacek (5:55:05 óra) vezet Patronelli (5:05 p. h.) és az argentin Sebastian Halpern (7:45 p. h.) előtt.

A kamionoknál orosz szakaszgyőztes született, a Kamazt vezető Firdausz Kabirov-Ajdar Beljajev-Andrej Mokejev-csapat révén. A második helyet a Tatrát kormányzó csehek (Ales Loprais, Milan Holan, Josef Kalina), a harmadikat pedig Mannal versenyző németek (Franz Echter, Detlef Ruf, Artur Klein Man) szereztek meg. Az összesítésben Kabirovok vezetnek, de Lopraisék hátránya alig 9, a Vlagyimir Csagin-Szergej Szavosztin-Ildar Sajszultanov orosz Kamaz-csapaté pedig 22 másodperc.

Tegnap a San Miguel de Tucumán és a San Salvador de Jujuy közötti, 731 km-es szakaszt teljesítette a mezőny. A motorosok gyorsasági távja 521 km volt, az autósoké pedig kerekén 500 km. ◀

Röviden

Címvédőt vertek a csíkiak

A házigazda HSC Csíkszereda szétlövés után 3-2-re győzte le a Vasast a magyar-román jégkorongbajnokság, a MOL Liga elődöntőjében, így 1-0-ra vezet az egyik fél harmadik sikeréig tartó párharcban. A nap másik mérkőzésén a Dab.Docler Dunaujvárosban 5-2-re nyert, s szerzett előnyt a Miskolci Jegesmedvék csapata ellen.

Főlényes sikerek

Az amerikai válogatott 3-0-ra nyert a franciák ellen az ausztráliai Perthben tartó tenisz-Hopman Kupán. Eredmények: Mattek-Sands-Mladenovic 3-6, 6-3, 6-1, Isner-Mahut 6-3, 7-6 (5), Mattek-Sands, Isner-Mladenovic, Mahut 2-6, 6-3, 10-8. Az amerikaiaknak és az olaszoknak 1-1 győzelme van, míg a britek és a franciák még nem szereztek pontot a B csoportban. Az A csoportban: Belgium-Kazahsztán 3-0 (Henin-Karantantseva 6-4, 6-3, Bemelmans-Golubjov 6-4, 6-4, Henin, Bemelmans-Karantantseva, Golubjov 4-6, 6-2, 10-8) és Szerbia-Ausztrália 3-0 (Ivanovic-Mollik 6-4, 6-0, Djokovic-Hewitt 6-2, 6-4, Ivanovic, Djokovic-Mollik, Hewitt 6-7, 7-5, 10-6). A szerb csapat két győzelemmel vezeti a csoportot, míg a belgák és az ausztrálok egy-egy sikerrel rendelkeznek. A kazah válogatott még nem szerzett pontot.

Casillas a legjobb hálóőr

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A spanyol válogatottal világbajnokságot nyert Iker Casillast, a Real Madrid játékosát választották 2010 legjobb kapusának a labdarúgás történetével és statisztikájával foglalkozó szervezet, az IFFHS szavazásán. A 29 éves hálóőr sorozatban harmadik alkalommal végzett az élen, ezúttal 304 ponttal. A képzeletbeli dobogót az Internacionale brazil válogatott kapusa, Julio Cesar (124) és a Chelsea-t erősítő cseh Petr Cech (56) egészíti ki. A legjobb tíz közé került még a német Manuel Neuer (FC Schalke 04, 53 pont), a holland Maarten Stekelenburg (Ajax Amsterdam, 48), a spanyol Victor Valdes (FC Barcelona, 38), az uruguayi Fernando Muslera (Lazio, 37), a holland Edwin van der Sar (Manchester United, 32), az olasz Gianluigi Buffon (Juventus, 28) és az amerikai Tim Howard (Everton, 15).

Már szinte biztos, hogy véget ér Ronaldinho európai karrierje, az aranylabdás brazil labdarúgó. A 33 éves szakember technikai igazgatóként segíti majd a klubot. Winter játékosként az Ajax Amsterdam, az Internacionale és a Lazio csapataiban szerepelt, a holland nemzeti tizenegyben 84 alkalommal lépett pályára. ◀

Nadal és Vlasic éve volt

Híresszefoglaló

▶ A Nemzetközi Sportújságíró Szövetség (AIPS) szerint Rafael Nadal teniszszár és a magasugró- királynő Blanka Vlasic az év sportolója, a sajtó számára a legjobban megszervezett események rangsorában a magyarországi vizes Eb a kilencedik helyen zárt.

A szavazásban – amelyben 93 ország 515 médiamunkása vett részt – az idén három Grand Slam-tornát megnyerő, világelső Nadal (758 pont) az FC Barcelona argentin futballistáját, Lionel Messit (698) és klubtársát, a spanyol válogatottal Dél-Afrikában világbajnok Andrés Iniestát (684) előzte meg. A további sorrend: 4. Sebastian Vettel (német, Forma-1) 470 pont, 5. David Rudisha (kenyai, atlétika) 416, 6. Diego Forlán (uruguayi, labdarúgás) 229, 7. Ole Einar Björn-

dalen (norvég, sílövészet) 208, 8. Manny Pacquiao (Fülöp-szigeteki, ökölvívás) 163, 9. Carlo Janka (svájci, alpesi sí) 152, 10. David Villa (spanyol, labdarúgás) 149, 11. Wesley Sneijder (holland, labdarúgás) 142, 12. Kobe Bryant (amerikai, kosárlabda) 127, 13. Graeme McDowell (északír, golf) 66, 14. Jorge Lorenzo (spanyol, MotoGP) 64, 15. Vlagyimir Klicsko (ukrán, ökölvívás) 63.

A horvát Vlasic (884 pont) 2010-ben megnyerte a fedett vb-t és a szabadtéri Eb-t, és idei húsz versenyén csak kétszer kapott ki. Mögötte a Vancouverben olimpiai bajnok sász, Lindsey Vonn (682) és a belgák teniszcsillaga, Kim Clijsters (637) végzett a képzeletbeli dobogón. A további sorrend: 4. Federica Pellegrini (olasz, úszás) 415 pont, 5. Alija Musztafina (orosz, torna) 369, 6. Serena

Williams (amerikai, tenisz) 321, 7. Maria Riesch (német, alpesi sí) 293, 8. Jevgenyija Kanyajeva (orosz, ritmikus sportgimnasztika) 200, 9. Francesca Schiavone (olasz, tenisz) 183, 10. Julija Jefimova (orosz, úszás) 138.

A csapatok között a világbajnok spanyol labdarúgóválogatott (1906) nyert, második az olimpiai aranyérmes kanadai jégkorongcsapat (486), harmadik pedig a vb-első brazil férfi röplabdaválogatott (453) lett. A további sorrend: 4. Red Bull (osztrák, Forma-1) 433 pont, 5. Internacionale (olasz, labdarúgás) 421, 6. Los Angeles Lakers (amerikai, kosárlabda) 329, 7. új-zélandi rögbi válogatott 289, 8. orosz kötöttfogású birkózóválogatott 108, 9. New Orleans Saints (amerikai, amerikaifutball) 75.

Ami a szakírok számára legjobb munkakörülményeket biztosító sportesemények rangsorát illeti, a dél-afrikai futball-vb kapta a legtöbb szavazatot (828 pont), megelőzte a vancouveri téli játékokat (678), a wimbledoni tenisztornát (460), a barcelonai atlétikai Európa-bajnokságot (443) és a kantoni Ázsiai Játékokat (345). A lista kilencedik helyére a Margitszigeten és Balatonfüreden rendezett úszó, műugró, műúzó és nyílt vízi Európa-bajnokság került. ◀

Győztek a magyar kézisek

A jövő csütörtökön kezdődő olimpiai kvalifikációs világbajnokságra készülő magyar férfi kézilabda-válogatott 29-22-re legyőzte tegnap az algériai csapatot Veszprém-ben, zárt kapus mérkőzésen. A magyar válogatott csütörtökön Csehország, pénteken Szlovákia, szombaton pedig a házigazdák ellen lép pályára a lengyelországi tornán.

Bemutakozik az új Ferrari

Várhatóan január végén mutatja be 2011-es versenyautóját a Forma-1-es világbajnokságban szereplő Ferrari istálló. A sorozat történetének legeredményesebb csapata az ünnepek után ismét teljes intenzitással készül a következő szezonra, a két pilóta, a spanyol Fernando Alonso, valamint a brazil Felipe Massa is munkába állt.

Kanadai-orosz döntő

Kanada és Oroszország válogatottja jutott be az Egyesült Államokban zajló junior-jégkorong-világbajnokság döntőjébe. A juharfalevelek a hazai csapatát verték a vártnál simábban, 4-1-re, míg az oroszok hosszabítás és szétütés után búcsúztatták a finnek. A fi-nálét közép-európai idő szerint csütörtök hajnalban rendezik Buffalóban.

Rafael Nadal teniszszár

Blanka Vlasic magasugró